

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Viisoara 2021-2027

CUPRINS

Introducere - Principii care stau la baza elaborării documentului

Capitolul 1. Prezentarea Comunei Viisoara

1.1 Scurt istoric

1.2 Localizare

1.3 Cadru natural

1.4 Relieful

1.5 Apele si solul

1.6 Demografie și urbanism

1.7 Capacitate administrativă

1.8 Infrastructură

1.9 Agricultură, economie și mediu de afaceri

1.10 Cultura

1.11 Protecția mediului

1.12 Patrimoniu și recreere

Capitolul 2. Analiza SWOT

Capitolul 3. Contextul strategic pentru perioada 2021-2027

3.1 Contextul european de dezvoltare

3.2 Contextul național de dezvoltare

3.3 Contextul regional de dezvoltare

Capitolul 4. Viziune, obiective și măsuri de dezvoltare a comunei Viisoara

4.1 Viziunea de dezvoltare

4.2 Obiectivul general

4.3 Prioritățile și obiectivele strategice

Capitolul 5. Implementarea Strategiei

5.1 Plan de proiecte propuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală a comunei Viisoara în perioada 2021-2027

5.2 Implementarea și monitorizarea strategiei

Introducere - Principii care stau la baza elaborării documentului

Elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunei Viisoara pentru perioada 2021 – 2027 reprezintă unul dintre pașii cei mai importanți în procesul dezvoltării locale, clarificând pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Viisoara are ca scop principal trasarea direcțiilor de dezvoltare din punct de vedere social, economic și cultural în acord cu documentele programatice naționale și europene, bazându-se pe o planificare mult mai eficientă a resurselor în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală este unul complex și implică utilizarea unei game largi de instrumente metodologice, oferind posibilitatea identificării nevoilor de dezvoltare ale comunei Viisoara.

Elementele Strategiei de Dezvoltare Locală se fundamentează ținând cont de orientările strategice privind politica de coeziune la nivel european și național, de prioritățile determinate de Strategia Europa 2000, de prioritățile stabilite în cadrul Strategic Comunitar, de planificarea strategică națională, precum și de cea regională și județeană.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Viisoara a fost realizată în conformitate cu Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, Acordul de parteneriat 2021- 2027 dintre România și Uniunea Europeană și politicile Uniunii Europene, axându-se pe valorificarea potențialului economic, social și ecologic al zonei în vederea reducerii decalajelor față de mediul urban dar și față de zone similare administrativ-teritoriale din Uniunea Europeană. Alte documente consultate: Recenzia lucrărilor (cărți, monografii, studii, articole etc.);

- Consultarea documentelor programatice (Strategia județului Vaslui aferentă perioadei de programare curente dar și ale celor pregătitoare pentru următoarea perioadă de programare);
- Consultarea surselor de informație online;
- Organizarea de chestionare la nivelul populației, al mediului de afaceri și la nivelul aparatului instituției primarului.

Conceptul de dezvoltare durabilă a comunităților rurale își are originile la nivel mondial din anul 1992, în cadrul Conferinței de la Rio de Janeiro, 170 de state, printre care și România, au căzut de acord în mod unanim asupra nevoii clare și imediate de a adopta o strategie globală pentru secolul următor, denumită „AGENDA 21”.

Conform prevederilor stabilite în cadrul Conferinței de la Rio, fiecare autoritate locală are obligația de a realiza propria strategie de dezvoltare durabilă. Agenda 21 Locală implică nevoia ca autoritățile locale să colaboreze cu toate sectoarele comunității respective, punând accentul pe participarea comunității și pe democrația locală lărgită, furnizând astfel o modalitate de integrare și centralizare a problemelor sociale, economice și de mediu, care să conducă, în final, la enunțarea de obiective, strategii, politici și acțiuni la nivel local.

Agenda 21 recunoaște că autoritățile locale au de jucat un rol esențial în dezvoltarea durabilă, deoarece:

- reprezintă comunitatea locală și lucrează în numele ei;
- au un impact major în mediul economic;
- au un rol programator însemnat, deoarece desfășoară, delegă sau influențează multe din serviciile care determină calitatea vieții;
- administrează părți importante din patrimoniul natural sau construit;
- pot influența comunitatea prin educație, informații și exemplu propriu;
- pot declanșa colaborări cu alte organizații;

Dezvoltarea durabilă a comunităților are ca scop principal eradicarea sărăciei la nivel local, punând accent pe valorificarea potențialului și a resurselor locale, care pot fi structurate în patru categorii:

- capitalul uman: cunoștințe, abilități, capacități, creativitate, strategii de adaptare;
- capitalul fizic: clădiri, drumuri, rețele etc.;
- capitalul natural: sol, aer, apa, flora, fauna etc.;
- capitalul social: structuri de administrare și luare a deciziilor, comunitatea, cultura.

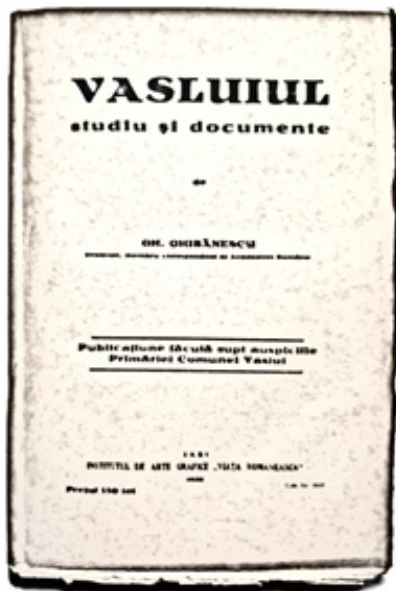
Capitolul 1. Prezentarea Comunei Viisoara

1.1 Scurt istoric

Cea dintâi atestare cunoscută a satului Băsești (redenumit Viisoara în 1964), aparține epocii lui Ștefan cel Mare, la 1 iulie 1463 satul fiind menționat indirect alături de Viltotești. În a doua parte a secolului a XVI-lea, la 18 martie 1560, Vitolt, fost comis, a cumpărat mai multe părți de sate, printre care se afla și o vie care reprezenta „a patra parte din Băsăști”, de la Dragoman, iar alături o altă vie, cumpărată de la Petre împreună cu un rob țigan.

A doua atestare documentară cunoscută este cea din 9 ianuarie 1488 – un sfert de veac mai târziu, când Ștefan cel Mare întărește vânzarea a jumătate din satul Basasti – partea de sus, de către Balco Basascu lui Neagu și fratelui său Stoica armasuul, cu 120 zloti tatarasti.

În cartea „Vasluiul studiu și documente”, Gheorghe Ghibanescu menționează două documente falsificate, un document a fost scris la începutul secolului al XVI-lea la Basesti.

— 38 —

XXXIII. 7:03. April 13 (1495). Vaslui. Izvodul lui Clănuș spatarul, scris în Vaslui, de pe cronica latinească a lui Huru, mare cancelar a lui Dragoș Vodă, izvodită de pe a lui Arbore Campoduz.

Vasluiul a avut parte de 2 falsuri istorice, din care unul e pus la încheierea sec. al XV-lea, și altul la începutul sec. al XVI-lea. Falsificatorii au ales de preferință Vasluiul, căci ori erau de aici — ca pah. C. Sion de la Coșești, ori din județul vecin al Fălciului, ca Gh. Costache agă zis și Boldur, la Săsești.

Iată prologul acestui izvod:

ІЗВОД ДѢ МОШНИ ИГОДСТѢ ДИ ТРАЪНА ДАКІѢ АКАІС МОЛАДЕА
И СМѢЦИ КСМ А ЦИНОСХ ШИ КСМ ХЪЛХДШ ЕС АИГНАІ ЧКАІ КС А
АО САМ ПОЪДЕ КАРИ .АИКХ О .АИТРОМА ЧК МАРИ АНОСТРОЗ РЪМ-
АТНИАОР .АИМХРОЦИ ДИ ЕРЪДА РОМХ ДИВАНКЕ ШИ МАИ ДАКѢ
ЦИНѢ ШИ РЪТЪІ ИС ПСТЪРХ ИІ ІСТЪ ІЗВОД ЕКРИПТСАМ ЕС ХЪРЪ
МАРЕ КАЦЛАОР А ВОДЕ ДРАГОШ КСМ А АФАХІС ЕКРИПТЪ ДИ ЗСАЕ
САТРАИ ДІ АРЕШЕІ КАМОДСКЕС.

Iată acum și epilogul acestui izvod, care ne arată și ne explică intențiile falsificatorului.

devărat că se trage din Demir Sultan, fiul hanului Gherei de la Krim, care învrâjbindu-se cu tatăl său printru scaonul hânii au fugit aici în zilele bătrânului Ștefan Vodă cel Mare și s'au botezat puindu-i nume Dragoș și-l însură cu Dahina fata doamnei Ana, sora domnului Ștefan Vodă; care acel Dragoș Soltau au ajuns vornic mare și au făcut fecior pe Dumitrașco parcalab, care a luat pe Dumitra fata lui Petre Clanău spatar și a făcut pe Avram vist și pe Ionașco Coșăscul., (Uricar XVII. 363).

Pe când Sioneștii își tradează participarea lor la falșul izvod a lui Clanău, nu mai puțin și Costăcheștii își tradează participarea lor la această falșificare.

În 1842 Febr. Iordachi Mălinescu prezidentul tribunalului de Fălciu, fu oaspetele lui Gh. Costache agă, la Băsești (Fălciu), unde întocmi o spiță a neamului Costachi, începând spița de la *Boldur* vornicul lui Ștefan Vodă. Talmăcind greșit 2 pergamente, ce le avea pe atunci Gh. Costache agă, în loc ca să se mulțumească cu descendența lui din popa Ioan Costache de la Epurenii (Tutova), îl face peacest popă Ion, mare boer de neam și că a îmbrăcat rasa pentru a scăpa de persecuții și-l leagă cu Boldur și cu Hăra, pe care-l confundă cu *Hurul*.

Ce mai rămânea autorului spiței de la 1842? Să sue mai sus pe Boldur și să-l învechească de tot. Ori tocmai aceasta urmărește plastograful lui Clanău spatarul.

Sioneștii fac pe *Dragoș* vornicul, că e însuși Demir Sultan fiul lui Menghelin Gherei hanul tâtarăsc, de la Crâm,

Costăcheștii vor sul pe *Boldur* vornicul tocmai la Aurelian. Ia

secolul al XVII-lea, pe valea pârâului Făgădău, satul Văleni, apare menționat documentar începând din 1633, însă documentele satului se înmulțesc din 1684, când răzeșii din Văleni încep să-și vândă părțile lor de moșie marelui cămăraș Antohie Jora. În temeiul zăpiselor răzăsești se poate reconstitui istoria satului Văleni. Moșie era împărțită în trei „bătrâni”: Popință, Stolniceni (stolnicul Ioan Frunteș) și Băltag, iar cei trei bătrâni au fost rândul lor împărțiți în funcție de numărul de urmași al fiecăruia. Popință era împărțit în cinci: Ciocârlă, Ionașcu Popințe, Gheorghii Baldovici, Vrâncianu și Ionașcu Davidu, iar părțile celor cinci erau reîmpărțite urmașilor lor. „Bătrânul” stolnicului Ioan Frunteș se împărțea în trei: Petru Bumbariul, Frâncul și Bălae, iar părțile acestora au fost fragmentate în funcție de urmași. Al treilea, „bătrân”, Băltag, a fost moștenit de Ionașcu Băltag (care avea o fiică Anghelușă, iar aceasta pe Ștefan), însă el vinde partea sa de moșie, la 1657, lui Scărlet din Zorileni. Și Măriica și Grozava, nepoate stolnicului Ion Frunteș, vânduseră fraților Scărlet și Aiupul, la 1633, partea lor din Văleni, respectiv „a treia parte dintr-un bătrân, cu loc de prisacă, pomăt, casă în vatra satului, loc de fânaț, din

câmp, pădure și din tot locul”. Apoi, fiul lui Scărlet, marele paharnic Dabija Scărlet, la 1706 dă cumnatei sale Anița, soția răposatului Ștefan Scărlet, partea sa din Văleni, în schimbul siliștei Călinești de la Gura Băncii. Între timp, marele medelnicer Lupu Costache intrase și el stăpân în Văleni, primind o danie la 1691 de la Ciocârlinița și fiul ei Vlasie, cel care se făcuse tâlhar și jefuise „pre un țigan anume pre Butucea”, dar fiind iertat de gloabă sau amendă de Lupu Costache, trebuieră să-l răsplătească cu bucata lor de pământ. Ulterior, Lupu Costache avea să capete, prin schimb, și alte părți din moșia Văleni, la 1708, când era mare vornic al Țării de Jos. Ajungând la mare lipsă și cu datorii, Chiriana și Măriica, fetele lui Frunteș, vând la 30 aprilie 1708 marelui logofăt Antohie Jora moșia lor din Văleni care le era „di la moșii noștri Costin Bunbari și di la tatul nostru” cu 150 de lei, după consultarea rudelor, deoarece cumpărătorul le-a „scos din greu și di la mare datorii torcești”.

Neculai Jora, fiul lui Antohie, devine proprietar în Văleni. La 20 mai 1722, primea danie partea lui Ion Cârjă și a surorii sale Lupa din Viltotești, moșie care „întâlnești cu hotarul dumisali de la Văleni”. La 1 mai 1735, Neculai Jora cumpără de la Ioan, fiul lui Savin Băsăscu, nepotul lui Lavrentii din Băsăști, partea acestuia „di pi tatăl său din Băsăști”, precum și partea fraților lui; apoi, a cumpărat de la Ioan, nepotul de fată a Trâncăi din Băsăști, partea mamei sale. La 20 februarie 1638, primea danie de la Toader, fiul lui Ioan Idricianul, nepotul de fată al Petrii Sălțianul, „partea lui din din Băsăști din bătrânul lui Herăe, partea lui Tăpălagă”. După acumularea atâtor părți de moșie, medelnicerul Neculai Jora „ș-au făcut așazari și casă” în satul Băsești, stărnind conflicte cu răzeșii de acolo.

La 1737 vornicului de poartă Gavril Pilat trebuia să cerceteze plângerea răzeșilor de Băsești, „cum că altă dată casă boierești în mijlocul moșiiilor Băsăștii n-au fost”. Iar Scărlătachi, comis al doilea, arată la rândul documente „în cari hotărăști ca să nu fii Jorăștii volnici a cumpăra sau cu dăniile a intra din capul Vălenilor spre răsărit, undi sânt Băsăștii”. În consecință, domnitorul poruncește stricarea caselor medelnicerului Neculai Jora din Băsești „și să-și miargă la casăle lui”. Conflictul dintre răzeși și medelnicer continuă și în 1741, când Grigore al II-lea Ghica poruncea stolnicilor Vasile Sturza și Ioan Bogdan să cerceteze „și câte cumpărături să vor dovedi reli, să rumpă zapisăle”, iar părțile cumpărate cu acordul răzeșilor „să vor lămuri de bune, și alegându-le să i le dei despre Văleni, și di vor rămâne casăle pi părțile alese medelnicerului Jora, să nu să strice, iar di vor rămâne pi locul răzășălor să să strice lemnul”. Astfel, hotarnica satului Băsești din 1 iunie 1742 se referă și la Neculai Jora: „Iar pentru cumpărăturile ce-au avut dumnealui Necolaiu Jora biv vel med(elnice)r a mai lungi pricinile ce-au fost a giudecății le-am lăsat, căci lămurindu-se zapisele dumisale, foarte un lucru puțin rămăsese să stăpânească dumnealui. Pentru aceia și dumnealui sângur de voe dumisale toate le-au lăsat și le-au dat toate zapisile în mâna lor, și încă i-au dat banii dumisale după poronca mării tale, pe cât s-au aflat părțile acelor oameni care i-au vândut dumisale, iar alți bani ce-au dat dumnealui mai mult pisti părțile acelor oameni ci i-au vândut dumisale ... i s-au dat voi dumisale să-și ei banii înapoi de la vânzătorii, cari s-au făcut și izvod curat pe acei bani”.

Cartea de judecată din 1753, arată neînțelegerile dintre „moșenii” satului Băsești, pe de o parte Ioniță Ciolpan, fiul lui Strătulat, cu frații săi, Grigori Băltag cu frații săi, Manolachi, fiul Sandului Bogos cu frații lui, Chiriac, cumnatul lui Ciolpan și alții ai lor, Savin, fiul lui Chichiță, „răzăși din giumătati de sat din Băsăști din partea din giosu” cu „răzășii lor din giumătati de sat Băsăștii, din partea din sus, care să împarti în doi bătrâni, anumi Ștefan Popăscu vornic de poartă, și Vasălii sin Gheorghită Parșovii, și Vasălachi, ficiorul lui Bucșălă zăt Ioan Beșleaga, i Constandin Boboc, nepot lui Gheorghii Bodescu și alți frați, răzășii ai lor din Băsăști, partea de sus, care să hotărăște cu hotarul Petricanilor”.

În timpul năvălirii tătarilor din 1758 au fost incendiate morile, casa și biserica din satul Văleni, stolniceasa Ilinca Jora a fost luată roabă, „cu toate lucrurile ei”, „iar scrisorile aceștii moșii li-au aruncat tătarii și li-au lepădat în ogradă” și au fost adunate de vătavul stolnicesei Simion Cozmița. Ilinca s-a întors după patru ani de robie și s-a așezat la Pădureni, ținutul Romanului, unde „i-au adusu arătatul vătav Cozmița din hărțile aceștii moșii câți au vrut, iar celi mai buni precum și hotarnica și hrisoavile ce întăreau acea hotarnică li-au oprit răzășii la dâșșii și nu sau mai găsit păra astăzi”. Și alte documente amintesc despre prada casei stolnicesei Ilinca Jora din Văleni, la 1758, despre documentele moșiiilor, lăsate pe câmp „la locul undi erau toți robii, și celi robiti adunati li-au strânsu de pi câmpu însuși oamenii sătini din Văleni și oameni a casăi Joroaei ci să aflau robiți di tătari și duși acolo”. Cozmița, vătavul stolnicesei, și tatăl său Trifan Cozmița, au adunat documentele și i le-au înmănat Ilincăi Jora după patru ani, însă lipseau hotarnica Vălenilor, Dăncenilor, Sârbilor și Ciorăștilor, precum și hrisovul domnesc de întăritură a hotarniciei. Casele stolnicesei Ilinca Jora se găseau amplasate pe coasta „din gios a Vălenilor”, iar casele Țiganilor, ariile și „damurile vitilor” pe coasta din sus, numită de răzeși moșia Belciug. Pe vremea când trăiau Antohie Jora și fiul său, Neculai, răzeșii au fost pașnici, însă după prada tătarilor, răzeșii din Belciug au început „a supăra pi stolniciasa Ilinca Joroaia cu jalubi și cu giudecăți și cu numi de Belciug i-au luat din Văleni, i-au luat și Dănceștii, și Sârbii și Ciorăștii”, actele de proprietate intrând în mâna răzeșilor.

Manolache Jora, fiul Ilincăi, și Anița au avut ca urmași pe Neculai și Ecaterina, căsătorită cu Ioan Codreanu, care primea zestre, la 1 martie 1801, când moșia Văleni, părți din Dăncești, precum și alte părți în proprietatea stolnicului Ioan Codreanu; acesta, născut pe la 1763, fiul lui Dediul Codreanu și al Ecaterinei Luca. Ioan și Ecaterina Codreanu (decedată pe la 1820) au avut cinci copii: Dimitrie, Gheorghie, Neculai, Maria și Mihail. Prin testamentul din 1 martie 1828, spătarul Ioan Codreanu lăsa fiului său Gheorghie moșiile Văleni și Dănceni cu sat și biserică, părți de moșie din jur și țigani. În biserica din Văleni va fi înmormântat, în iulie 1829 Dimitrie, fiul cel mai mare, răpus de ciumă, a cărui parte de avere revine lui Gheorghie, prin noul testament întocmit la 20 august 1833.

Gheorghie Roșca Codreanu, născut la Bârlad la 10 martie 1805, botezat cu numele Kesar (Cesarie) de către moșul său Kesarie (Damian), călugăr la Mănăstirea Neamțului, era cunoscător al limbilor greacă, franceză și germană, apropiat Institutului Vasilian înființat la 1828. Dragostea pentru limba latină a dovedit-o prin botezarea multor copii din Văleni cu nume romane: Romulus, Nerva, Caton, Marius, Claudia, Fulvia, Lucreția. Sănătatea sa precară îl ține legat de moșia Văleni unde este preocupat de „cultura științelor, pentru care simțea sporind mare plecare”. La 18 noiembrie 1837 își întocmește testamentul la Viena, prin care hotărăște eliberarea robilor, construirea unei școli pe moșia sa Văleni, „pentru una sută elevi, cari să învețe Limba Latină, și care școală să se susțină pentru totdeauna din veniturile acestei moșii”; a fost înmormântat la groapa comună din cimitirul Schmeltz. Desemnat epitrop prin testamentul lui Gheorghie Roșca Codreanu, postelnicul Ion Costachi Epureanu nu se îngrijește de transportul în țară a corpului celui decedat, nici de înmormântarea la Viena, arendează moșia Văleni, vinde pădurea, fără a plăti datoriile răposatului Gheorghie Roșca Codreanu, pentru care moșia a fost scoasă la mezat în martie 1840.

Cumnatul său, Neculai Ventura, la 1841 considera imposibilă construirea unei școli la Văleni și împreună cu Neculai Codreanu propune folosirea averii comisului Gheorghie Codreanu la „ospitalul târgului Bârlad cu sporire de crivaturi pe cât starea va erta, ca să rămâi atât spre pomenirea răposatului cumnatului meu, cât și a părintelui său ci este îngropat într-acei târg a Bârladului”. Epitropia Școalelor acționează în judecată pe postelnicul Ion Costachi Epureanu și obține în primăvara anului 1843 decretul favorabil al Divanului Țării de Jos, ajungând stăpână pe moșia Văleni și achitând datoria de 1500 de galbeni a Gheorghie Roșca Codreanu către logofătul Costachi Conachi. Un raport, nedatat și neiscălit, prezintă deplasarea la moșia Văleni „ce este dănuită casei școalelor de către răposatul comis Gheorghie Codreanu”, precizând distanțele față de Huși, Bârlad, drumul cel mare, „½ ceas de podul Docolinei, ½ ceas de posta Strâmtura”.

Gheorghie Roșca Codreanu
(1805-1837)

Hotarnica Vălenilor din 31 septembrie 1846 arată moșia în proprietatea Epitropiei Școalelor, din 15 septembrie 1844. Căminarul Gheorghe Săulescu, vechilul Epitropiei învățăturilor publice, a avut în vedere starea moșiei, iar în urma referatului Epitropiei din 28 septembrie 1845, Mihail vodă Sturdza a aprobat înființarea unui „Clas” Real (de latină) pe lângă Școala publică din Bârlad, „fiindcă folosul unei școale, înființate într-o politie, este mult mai mare decât acelei dintr-un sat, precum sânt Vălenii dănuți de răposatul, mai vârtos că astăzi venitul lor este încă mic”, emițând la 29 martie 1846 hrisovul pentru de moșiile date Epitropiei Școalelor. Solemnitatea deschiderii a avut loc „Clasului Codreanu” la 20 octombrie 1846.

La rândul său, Neculai Roșca Codreanu, fratele comisului Gheorghie, a lasat prin testamentul din 30 ianuarie 1854 suma de 6000 de galbeni pentru înființarea unei școli de fete în Bârlad cu numele „Școala lui Neculaiu Roșca Codreanu”.

Tradiția cărturărească a lăsat urme la Văleni, în perioada interbelică, vreme de un an, în 1931, aici a fost editat ziarul „Glasul Nostru. Foaie culturală cu informații și îndrumări pentru popor”, care apărea de două ori pe lună, sub conducerea Societății Culturale „Iuliu A. Zanne” din comuna Băsești, însă redacția și administrația ziarului era în satul Văleni, din

județul Fălciu. (Studiul istoric și etnografic, Dr. Lucian-Valeriu Lefter)

Numele satului Viisoara a fost dat în 1968, după Dealul Viilor, pe al cărui versant de apus se afla așezat

1.2 Localizare

Figura 1 – Poziționarea comunei Viisoara la nivelul Județului Vaslui (Sursa: ro.wikipedia.org)

Comuna Vișoara, fostă comuna Băsești până în anul 1968, este situată în Podișul Central Moldovenesc, la limita estică a dealurilor Fălciului, în zona de centru-est a județului Vaslui, la distanță de 32 km față de municipiul Bârlad și la 38 km față de municipiul Vaslui, învecinându-se la nord cu comuna Roșiești, la est cu comuna Găgești, la sud cu comuna Dodești și la vest cu comuna Banca.

Reședința de comună este satul Vișoara, cunoscut în trecut sub numele de Băsești, comuna mai are în componență trei sate: Viltotești, Văleni și Halta Dodești. Toate satele componente sunt vechi așezări de răzeși, atestate încă din secolul al XV-lea.

În componenta comunei intra 4 sate: Vișoara, Halta Dodesti, Valeni, Valtotesti. Suprafata comunei Vișoara este de 5111 ha.

1.3 Cadrul natural

Situată în partea centrală a județului, comuna Vișoara prezintă un relief variat, dealuri, podiș, șes, făcând parte din Podișul Central Moldovenesc.

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei Vișoara se desfășoară pe depozite argilo-nisipoase de vârsta Sarmațianului superior și Meoțianului. În structura teraselor și în albia majoră a râului Bârlad, sunt pietrișuri, nisipuri și aluviuni argilo-nisipoase de vârstă Cuaternară. De aceeași vârstă sunt și depozitele de luturi-loessoide, perioada Pleistocen și Holocen.

Clima

Clima este temperat continentală. Temperatura medie anuală a aerului este de 9°C, cantitatea medie anuală de precipitații atmosferice este de 450-500 mm, iar vânturile au frecvență și viteză mare aproape tot anul. Pe valea râului Bârlad, în perioada rece a anului, pe timp liniștit și cer senin, se produc inversiuni de temperatură ale aerului, care generează înghețuri și brume, timpurii toamna și târzii primăvara, dăunătoare culturilor agricole.

Radiația solară globală are valori medii anuale de 112.16 kcal/cm² în jurul orașului Vaslui (Patriche C.V. 2005), cu variații temporale pe parcursul unui an, maximele și minimele fiind înregistrate în lunile iunie, respective decembrie, cât și spațiale, ce țin cont de gradul de înclinare a versanților și expoziția acestora.

Durata de strălucire a soarelui, calculate pentru intervalul 1961-1968, înregistrează o sumă medie plurianuală de peste 2090 ore la Vaslui, valoare intermediară între cele înregistrate la Bârlad (2180 ore), situate mai la sud și Negrești (1960 ore), situate mai la nord (Larion D., 1999, 2004) (Studiu privind categoriile și calitatea suprafețelor de teren agricol – Oficiul județean de studii pedologice și agrochimice Vaslui)

1.4 Relieful

Relieful aparține Dealurilor Fălciului, subunitatea Dealurile Banca-Ghermănești în partea de vest a comunei, și Depresiunii Elan-Sărata în partea de est a comunei. Spre marginea de vest a comunei se află lunca lată a râului Bârlad, în cursul căreia sunt grinduri, brațe moarte, bălți mici și sectoare mlăștinoase. Înălțimea maximă a reliefului este de circa 290 m la vest de satul Dodești, iar cea minimă este de 70 m în lunca Bârladului.

Forme de macro-relief	ha	%
Ses aluvial	305	7.7
Culme	447	11.29
Suprafata slab inclinata	63	1.59
Versanti	3146	79.42

(Studiu privind categoriile si calitatea suprafetelor de teren agricol – Oficiul judetean de studii pedologice si agrochimice Vaslui)

1.5 Apele si solul

Hidrografia este reprezentată prin râul Bârlad, cu 4 km lungime din cursul său mijlociu, și prin câteva pâraie cu curgere temporară, ca Palmoșeni, Ghelțeni, Valea Plopului-Urdești ș.a. În lunca râului Bârlad sunt câteva gârle și bălți mici cu apă.

Învelișul de sol este alcătuit din cernoziom tipic și levigat, iar pe dealuri sunt puține soluri cenușii de pădure. În lunca Bârladului și pe șesul pâraielor sunt soluri aluviale și puține soluri de lăcoviște.

În comuna Vișoara, sunt afectate de alunecări de teren 327 ha, reprezentând 8,09% din suprafața totală și de eroziune în adâncime 364 ha (9,00%). Există 28,10 ha cu plantații antierozionale din administrarea SNIF, din care 7,00 ha necesită refacere.

Vegetația este predominant silvostepică – naturală și antropică, și stepică. Pe dealurile mai înalte din partea de vest-nord-vest, sunt păduri de foioase, cu gorun și stejar, în amestec cu carpen, frasin, jugastru, tei ș.a. În lunca râului Bârlad și pe șesul pâraielor crește vegetație higro și hidrofilă.

Situatia zonelor de risc la inundatii

Bazin hidrografic Curs de apa	Localitati afectabile	Obiective afectabile	Cauzele afectarii
Raul Urdesti	Viisoara	19 locuinte 1,0 km DJ 244	Un pod subdimensionat si colmatat construit fara aviz de GA Scurgeri de pe versanti
Raul Permoseni	Viisoara	4 ha faneata	Revarsari
Raul Ripsenia	Viisoara	5 ha pasune	Revarsari
Raul Valeni	Valtotesti	2 locuinte	Locuinte situate in zone inundabile Scurgeri de pe versanti

(Studiu privind categoriile si calitatea suprafetelor de teren agricol – Oficiul judetean de studii pedologice si agrochimice Vaslui)

Ca resurse naturale, există gresie nisipoasă, lenticulară, nisipuri gălbui, pietrișuri și nisipuri de terasă, luturi-loessoide. Nu există arii protejate pe raza comunei .

1.6 Demografie și urbanism

Conform recensământului din 2011, la nivelul județului Vaslui se înregistra o populație stabilă (rezidentă) de 395.499 de locuitori, un minim istoric al ultimilor peste 50 de ani.

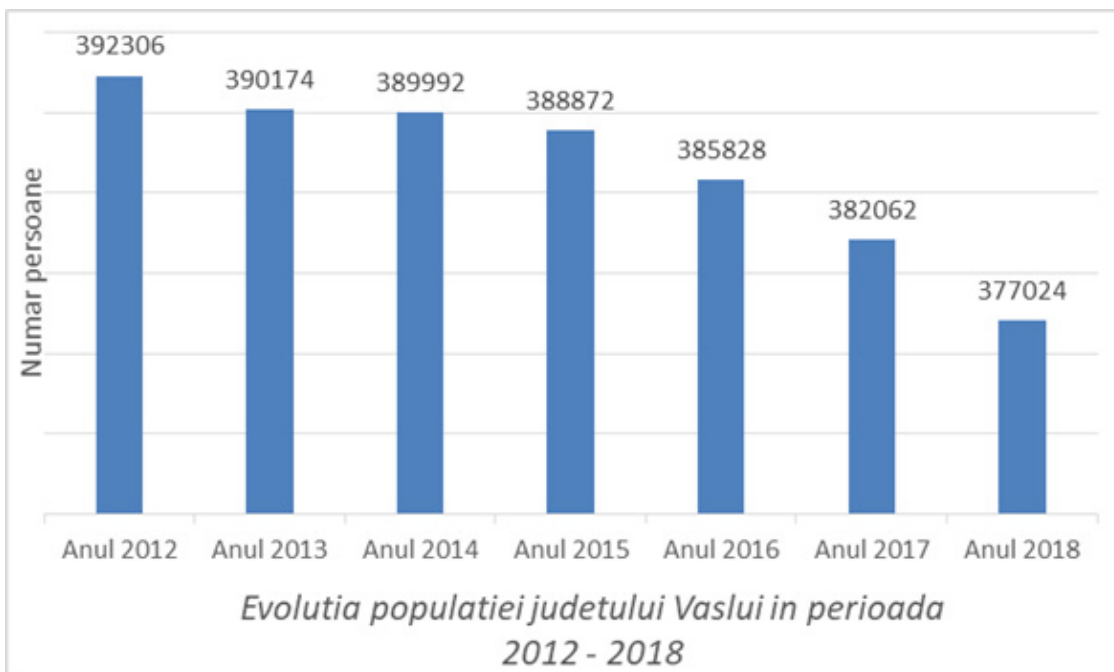

Figura 3. Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Ulterior, populația a continuat să urmeze un trend negativ iar în anul 2018 se înregistra un număr de 377024 persoane. La momentul acestui ultim recensământ, populația județului reprezenta 12% din populația totală a regiunii de dezvoltare Nord-Est și 1,6% din cea a României. Din perspectiva numărului de locuitori, Vasluiul se plasa pe ultimul loc la nivel regional și pe locul 24/42 la nivel național, fiind astfel un județ mediu-populat, asemenea altor județe din țară precum Ilfov, Sibiu, Teleorman sau Botoșani, care aveau o populație similară.

În condițiile în care următorul recensământ al populației va avea loc doar în anul 2021, pentru intervalul scurs de la cel din anul 2011 sunt disponibile în prezent doar date cu privire la numărul de persoane care au domiciliul în județul Vaslui, respectiv estimări ale INS cu privire la populația rezidentă.

Conform Institutului Național de Statistică, populația comunei Viisoara a înregistrat o creștere a populației în perioada 2013-2014 iar ulterior, până în iunie 2020, populația comunei a scăzut ajungând la 9690 locuitori. Sub aspectul numărului de locuitori, comuna se situează pe locul 1 din cele 81 de comune existente în județul Vaslui, populația acesteia reprezentând în jur de 4,00% din totalul populației rurale a județului.

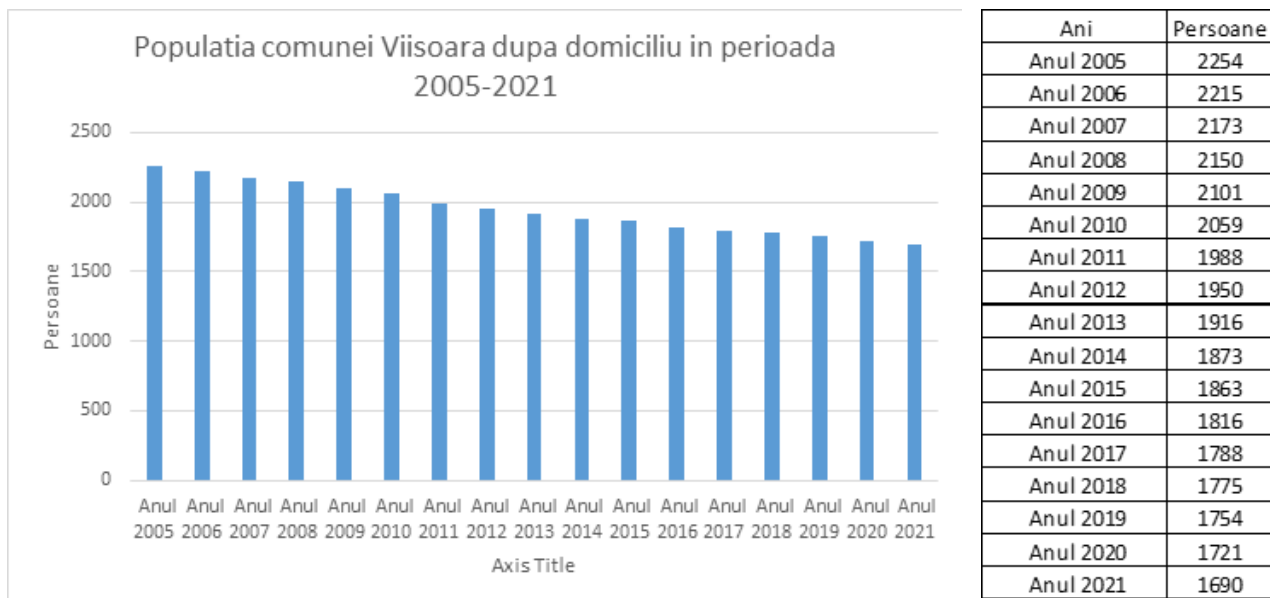

Figura 4. Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Sexe	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Masculin	982	964	948	947	933	927	926	916	901	890
Feminin	968	952	925	916	883	861	849	838	820	800

În ceea ce privește distribuția populației pe categorii de sexe se constată în continuare faptul că persoanele de sex masculin sunt în număr mai ridicat decât cel al persoanelor de sex feminin. Raportul populației pe sexe reflectă o ușoară diferență între cele două categorii.

Populatia comunei Viisoara pe sexe din anul 2012-2021

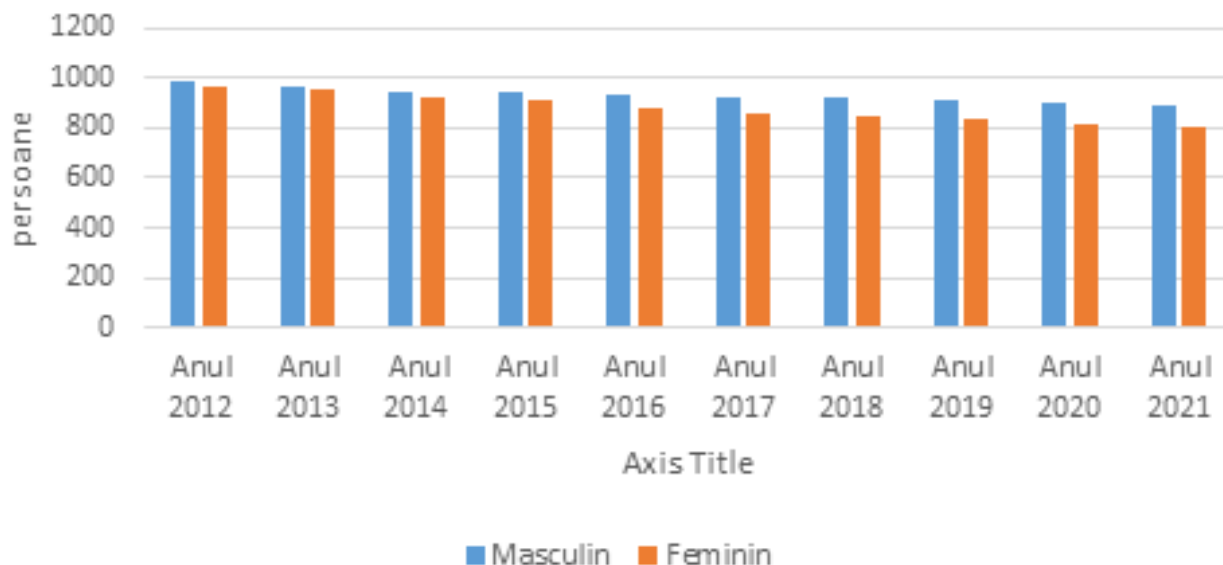
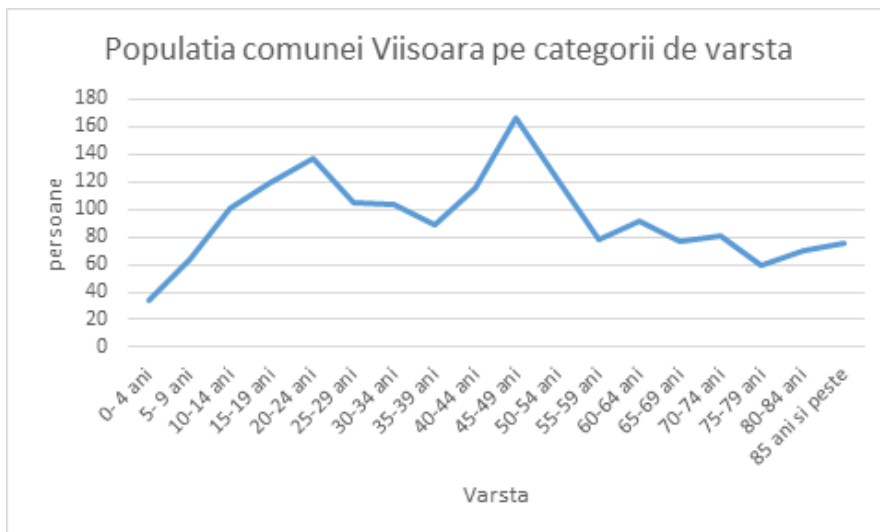

Figura 5. Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Populația matură, cu vârsta între 45-49 de ani și peste, reprezintă cea mai mare pondere în numărul total de locuitori ai comunei, înregistrând o valoare de 9.9 %, constituind un aspect pozitiv, întrucât comuna Viisoara deține majoritar o populație activă, capabilă să contribuie la dezvoltarea economică și socială a comunității. Ingrijitor este ca populația cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani are o pondere de doar 11.71%, ceea ce va determina o scadere drastică a populației active pentru 10 ani.

Varste si grupe de varsta	Anul 2021
	Numar persoane
0-4 ani	34
5-9 ani	63
10-14 ani	101
15-19 ani	120
20-24 ani	137
25-29 ani	105
30-34 ani	104
35-39 ani	89
40-44 ani	116
45-49 ani	167
50-54 ani	121
55-59 ani	78
60-64 ani	92
65-69 ani	77
70-74 ani	81
75-79 ani	60
80-84 ani	70
85 ani si peste	75

Figura 5. Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

	Total	Viisoara	Viltotești	Halta Dodesti	Valeni
	Comuna				
Total populație	1909	1280	226	235	168
Bărbați și băieți	878	610	100	81	87
Femei și fete	1031	670	126	119	116

Sursa: UAT Viisoara

Structura populatiei in comuna Viisoara pe etnii - romani 99.97%. Sunt 3 familii de romi, in jur de 15 persoane care reprezinta 0.3% in totalul populatie.

In anul 2018, in comuna Viisoara au fost 850 de locuinte, cu o suprafata locuibila de 30.828 mp, din care locuinte proprietate majoritar privata 848 locuinte.

Suprafata locuibila pe o locuinta este de 36.3 si 17,5 mp/locuitor.

In anul 2018 a fost eliberata o singura autorizatie de construire pentru o cladire rezidentiala in suprafata de 110 mp si pentru o constructie in suprafata de 63 mp. Nu a fost receptionata nici o constructie finalizata. (Anuarul statistic al judetului Vaslui 2019)

Numarul mediu al salariatilor pe activitati ale economiei nationale la 31 decembrie 2018

Domeniu	persoane
Agricultura-silvicultura	32
Industrie	0
Constructii	0
Administratie publica, aparare	16
Invatamant	20
Sanatate si asistenta sociala	18
Total	123

(Anuarul statistic al judetului Vaslui 2019)

Someri inregistrati la 31 decembrie 2018

Someri indemnizati/neindemnizati	persoane
Total someri inregistrati	13
Din care femei	5
Someri indemnizati	7
Din care femei	0
Someri neindemnizati	6
Din care femei	5
Populatia 18-62 ani 1 ian 2017	1032
Ponderea somerilor inregistrati in populatia 18-62 ani%	1,3

(Anuarul statistic al judetului Vaslui 2019)

Având în vedere gradul slab de dezvoltare al comunei Viisoara și numărul redus de activități economice desfășurate în cadrul acesteia (agricultura, zootehnia, etc.), tinerii absolvenți de studii superioare, și nu numai, preferă să migreze din mediul rural în mediul urban.

De asemenea, constrângerile de ordin financiar reprezintă o cauză semnificativă pentru migrarea populației active din comuna Viisoara în străinătate sau spre zonele mai dezvoltate, având efecte semnificative pe termen lung asupra comunității locale, a structurii demografice și a forței de muncă calificată.

Servicii Sociale

Compartimentul de asistenta sociala din cadrul Primariei Comunei Viisoara are in vedere cresterea gradului de incluziune sociala prin identificarea si solutionarea problemelor sociale ale comunitatii din diferite domenii precum: protectia copilului, a familiei, a persoanelor singure, persoanelor varstnice, persoanelor cu handicap si a persoanelor aflate la nevoi. Asistenta sociala pe raza comunei este realizata prin asistent social si un mediator sanitar.

In vederea indeplinirii atributiilor prevazute de lege, compartimentul de asistenta sociala desfasoara urmatoarele activitati:

- Identificarea nevoilor individuale si de grup si a principalelor categorii de persoane care beneficiaza de servicii sociale;
- Informarea asupra situatiilor de vulnerabilitate si dificultate, precum si asupra drepturilor sociale legale ale persoanelor;
- Acordarea de sprijin material si financiar persoanelor si familiilor cu venituri reduse cu scopul acoperirii nevoilor minime, prevazute de ansamblul dispozitiilor legale in vigoare.

Administratia publica locala finantiaza anual departamentul de servicii sociale in vederea acordarii de ajutor financiar locuitorilor care au o situatie precara. Totodata, serviciile sociale ofera ajutor si persoanelor cu resurse financiare limitate prin acordarea unui sprijin financiar pentru incalzire.

In comuna Viisoara, in baza Legii privind venitul minim garantat, primesc ajutor social persoane singure si familii, dupa cum urmeaza :

Administratia publica locala finantiaza anual departamentul de servicii sociale in vederea acordarii de ajutor financiar locuitorilor care au o situatie precara. Totodata, serviciile sociale ofera ajutor si persoanelor cu resurse financiare limitate prin acordarea unui sprijin financiar pentru incalzire.

In comuna Viisoara, in baza Legii privind venitul minim garantat, primesc ajutor social persoane singure si familii, dupa cum urmeaza :

Tabelul nr. 11

Nr.Crt.	Tipul familiei	Numar familii si persoane singure beneficiare
1.	Persoane singure	4
2.	Familii cu 2 persoane	-
3.	Familii cu 3 persoane	2
4.	Familii cu 4 persoane	-
5.	Familii cu 5 persoane	-
6.	Familii cu peste 5 persoane	-
TOTAL	6	

(Sursa: Primaria comunei Viisoara)

1.7 Capacitate administrativă

Administrația publică în Comuna Viisoara este organizată și funcționează potrivit prevederilor Codului administrativ din 2019, și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local.

Administrația publică din Comuna Viisoara se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Autonomia locală conferă autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiativă în toate domeniile, cu excepția celor care sunt date în mod expres în competența altor autorități publice.

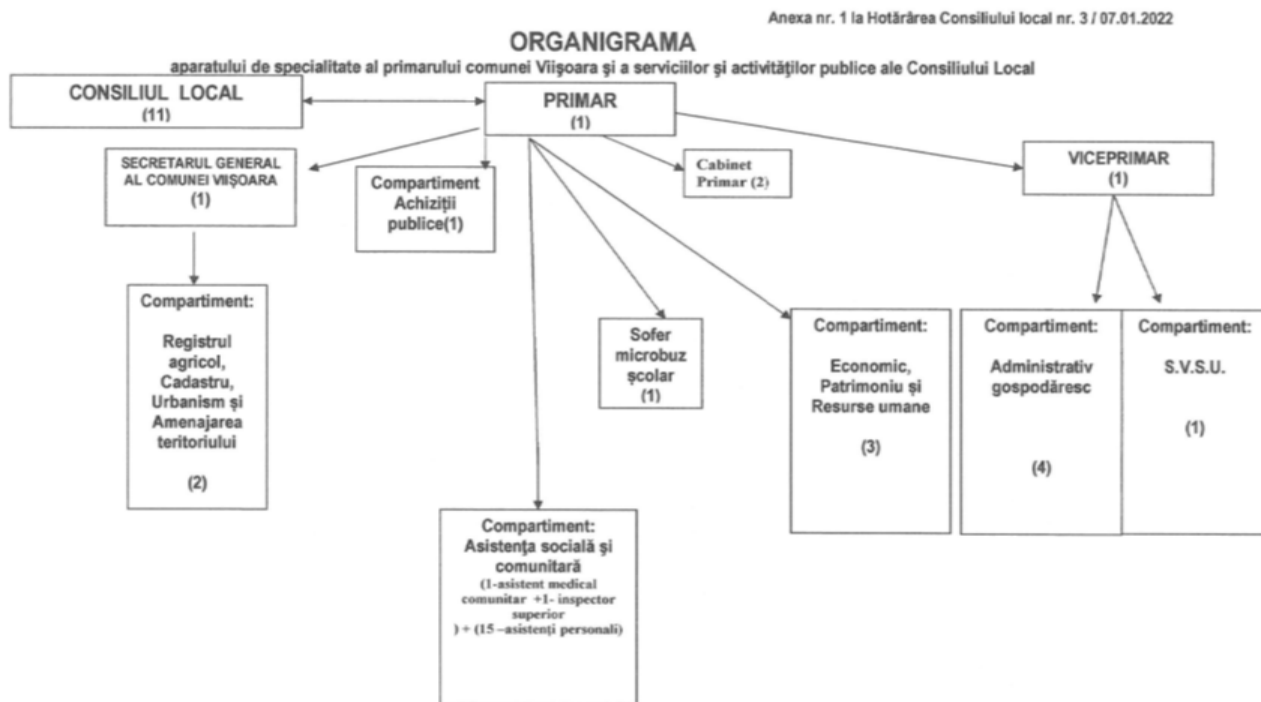
Distincția dintre administrația publică centrală și cea locală are la bază utilizarea mai multor criterii cumulative, criteriile care au în vedere competența teritorială și materială a organelor ce compun administrația publică și natura interesului pe care îl promovează.

Prin urmare, administrația publică centrală își exercită competența teritorială la nivelul întregului teritoriu național, iar cea locală doar la nivelul unităților administrativ-teritoriale în care au fost alese autoritățile respective. Însă dacă privim dintr-o altă perspectivă, organele ce compun administrația publică centrală dispun fie de o competență materială generală, precum Guvernul, fie de una de domeniu, cum sunt ministerele, pe când autoritățile locale au o competență materială ce se circumscrie în jurul realizării interesului local. Desigur mai e și promovarea interesului, care poate fi general-național, evident de către administrația centrală, sau al localității respective, de către administrația publică locală.

Primarul, viceprimarul și secretarul, împreună cu aparatul de specialitate al Primarului, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile Primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Misiunea sau scopul Primăriei rezidă deci în soluționarea și gestionarea, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, a treburilor publice, în condițiile legii.

În administrația publică locală, Primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică. El este șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate al autorității administrației publice locale, pe care îl conduce și îl controlează. Primarul, ca autoritate executivă este ales în mod democratic de către cetățenii Comunei Viisoara, reprezintă comuna în relațiile cu alte autorități publice, cu persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în justiție.

Organigrama aparatului de specialitate al Primarului Comunei cuprinde următoarele compartimente: Registrul agricol, cadastru, urbanism și amenajarea teritoriului (2), Achiziții publice (1), Asistență socială și comunitară (2), Economic, patrimoniu și resurse umane, administrativ gospodăresc(4), SVSU (1).

Compartimentele din cadrul Primăriei Viisoara au fost dimensionate astfel încât să asigure funcționarea serviciilor necesare pentru populația numeroasă a comunei dar și pentru perspectivele lucrărilor de modernizare și a achizițiilor de utilaje pentru serviciile publice.

Administrația publică din comuna Viisoara este formată din Consiliul Local, ca autoritate deliberativă, și Primarul, ca autoritate executivă.

Consiliul Local este compus dintr-un număr de consilieri pe care legea îi determină în funcție de numărul populației unității administrativ- teritoriale. Consilierii sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber în condițiile stabilite de Legea privind alegerile locale. Consiliul Local are inițiativă și hotărăște, cu respectarea legii, problemele de interes local cu excepția celor care sunt date prin interes local cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice locale sau centrale.

Consiliul Local se alege pentru un mandat de 4 ani, care poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav sau în situația actuala a pandemiei virusului SARS-COV-2. Acesta își exercită mandatul de la data constituirii până la data declarării ca legal constituit a consiliului nou- ales.

Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

În exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii numai dacă sunt aduse la cunoștință publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate, după caz Primarul, viceprimarul, secretarul comunei, împreună cu aparatul propriu de specialitate al Consiliului Local.

Primarul este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Validarea mandatului se face de către judecătoria în raza căreia se află unitatea administrativ- teritorială, de către un judecător desemnat de președintele instanței. Rezultatul validării alegerii primarului se aduce la cunoștință prefectului și se prezintă în ședința de constituire a consiliului local sau, după caz, într-o ședință extraordinară, de către un judecător desemnat de președintele judecătoriei. Primarul depune în fața consiliului local jurământul în limba română.

Mandatul primarului încetează de drept în condițiile statutului aleșilor locali. Dacă acesta se află imposibilitatea exercitării funcției datorită unei boli grave, certificate, care nu permite desfășurarea activității în bune condiții timp de 6 luni pe parcursul unui an calendaristic, sau dacă primarul nu își exercită, în mod nejustificativ, mandatul timp de 45 de zile consecutive, mandatul acestuia poate înceta.

Implementarea eficientă a proiectelor și inițiativelor de dezvoltare implică colaborarea între participanții mai sus menționați. Însă, un rol deosebit îl are administrația publică locală, care este implicată atât în procesul de elaborare cât și în cel de implementare a demersurilor de dezvoltare locală.

Investiții realizate în comuna Viisoara în perioada 2014-2020:

Nr. crt.	Titlu proiect	Sursa de finanțare (POR, POCU, PNDR, PNDL etc)	Valoarea proiectului	Calitatea U.A.T. (Solicitant / partener)
1	Modernizare străzi rurale în sat Viisoara, comuna Viisoara, jud. Vaslui	PNDL	3.730.713,47 lei	solicitant
2	Construire și dotare Dispensar medical în sat Viisoara, comuna Viisoara	PNDL	1.838.402,68 lei	solicitant
3	Construire Grădiniță în sat Viisoara, comuna Viisoara, jud. Vaslui	PNDL	1.805.721,81 lei	solicitant
4	Dotare Școală Gimnazială "Spiru C. Haret" sat Viisoara, comuna Viisoara, județul Vaslui	PNDL	459.598,42 lei	solicitant
5	Modernizare Școală Gimnazială Spiru C. Haret P+1E în vederea avizării/ autorizării DSP	PNDL	827.457,39 lei	solicitant
6	Construire pod în sat Viisoara, comuna Viisoara, jud. Vaslui	PNDL	1.729.872 lei	solicitant
7	Consolidare și refuncționalizare Școală P+1E sat Viisoara, comuna Viisoara, jud. Vaslui	PNDL	4.192.104 lei	solicitant
8	Modernizare DC 53 din DJ 244A (Gara Roșiești) – DJ 244H (Viisoara), km. 2+900 – 7 + 000 și reabilitare km. 7+000 – 7+870 în comuna Viisoara, județul Vaslui	PNDL	4.427.978,46 lei	solicitant
9	"Alimentare cu apă sate Viisoara și Viltotești, comuna Viisoara, județul Vaslui"	PNDL	1.076.787,15 lei	
10	"Alimentare cu apă Halta Dodești, comuna Viisoara, județul Vaslui"	PNDL	639.657,13 lei	

11	Refacere și modernizare DC 52 Viișoara-Halta Dodești, comuna Viișoara, județul Vaslui	PNDR	7.051.374,76 lei	solicitant
12	„Dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Viișoara, județul Vaslui”, finanțat conform contractului de finanțare nr. C1 920074x201413907253/29.04.2020	Fonduri Europene Măsura M7 / 6B – ”Încurajarea investițiilor pentru reînnoirea satelor”	82.994,61 lei valoare eligibilă; 126.140 - valoare totală;	solicitant
13	”Tablete pentru Viișoara”	Fonduri Europene Programul Operațional Competitivitate, Acțiunea 2.3.3 – Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură – SECȚIUNEA E-EDUCAȚIE	146.728,40 lei	
14	Echipamente de protecție medicală pentru copiii din comuna Viișoara”	Fonduri Europene Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020, Axa Prioritară 9 Protejarea sănătății populației în contextul pandemiei cauzate de COVID-19 Obiectivul Specific 9.1 Creșterea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19	99.186.67 lei	
15	”Modernizare DC 52 km 0+100 – km 1+038 și străzi nr. 6, 8, 9, 18 și 27, în comuna Viișoara, județul Vaslui”	FDI, Buget local	5.208.890,17 lei	
16	“Modernizare străzi de interes local în comuna Viișoara, județul Vaslui”	Buget de stat Program Anghel Saligny, Buget local	9.338.780,47 lei	
17	„Achiziție buldoexcavator în comuna Viișoara, Județul Vaslui”	PNRR	591.158 lei	

Asociatia Grupul de Actiune Locala Podu Inalt Vaslui

Teritoriul GAL Podu Înalt Vaslui este situat în Regiunea de Nord-Est a României, în centrul județului Vaslui. Din GAL fac parte 16 UAT, situate de o parte și de alta a râului Bârlad, între municipiile Vaslui și Bârlad: Albești, Alexandru Vlahuță, Banca, Bogdana, Bogdănești, Bogdănița, Costești, Deleni, Epureni, Lipovăț, Muntenii de Jos, Roșiești, Șuletea, Viișoara, Vutcani și Zorleni.

Cele 16 UAT au în total, în componență un număr de 90 de sate cu o populație de 49926 locuitori (Recensământul 2011).

Obiectivul general al “GAL Podu Înalt” este dezvoltarea locală prin parteneriat public-privat și are drept scop:

- a) îmbunătățirea guvernantei locale și promovarea potențialului endogen al teritoriului;
- b) consolidarea coerenței teritoriale și implementarea de acțiuni integrate, ce pot conduce la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale, în folosul comunităților din teritoriul Podu Înalt Vaslui;
- c) elaborarea și implementarea unei strategii integrate ce va da posibilitatea actorilor din spațiul rural, reprezentanți ai diferitelor domenii de activitate, să conlucreze și să interacționeze în folosul comunităților rurale;
- d) materializarea strategiei în proiecte ce vor fi implementate în teritoriul Podu Înalt Vaslui, proiecte ce vor fi sprijinite financiar din fonduri publice la care se va adăuga cofinanțarea privată;
- e) acoperirea unei arii largi de acțiuni și beneficiari prin accesarea mai multor măsuri din cadrul axelor FEADR și din cadrul altor programe de finanțare nerambursabile naționale și internaționale;
- f) stimularea unor abordări noi și inovative pentru dezvoltarea zonei rurale, încurajate prin flexibilitate și libertate în luarea deciziei privind acțiunile ce se doresc a fi puse în practică, cum ar fi: transferul și adaptarea inovației generată în altă parte, modernizarea formelor tradiționale de know-how sau descoperirea de noi soluții la problemele rurale persistente pe care alte instrumente politice nu au reușit să le rezolve într-un mod durabil, satisfăcător și care pot furniza răspunsuri noi la problemele zonelor rurale;
- g) cooperarea cu alte teritorii în vederea facilitării transferului și adaptarea inovațiilor dezvoltate în altă parte.
- h) dezvoltarea economică, socială, culturală, a nivelului de educație, inclusiv protejarea drepturilor omului, cu prioritate a populației din teritoriul Podu Înalt Vaslui;

Ce este „LEADER”?

Leader este o initiativa colectiva europeana pentru sprijinirea comunitatilor rurale in imbunatatirea calitatii vietii si a prosperitatii economice a zonei locale fiind cofinantata de sectiunea „Orientare” a Fondului European de Orientare si Garantare Agricola. Scopul programului este sa incurajeze si sa sprijine actorii rurali sa se gandeasca la potentialul pe termen lung al zonei. Programul cauta sa incurajeze punerea in aplicare a unor strategii originale, integrate si de calitate, pentru dezvoltarea durabila.

Criteriile de baza ale programului LEADER:

1. Abordarea axata pe zona

Aceasta impune definirea unei politici de dezvoltare pe baza situatiei speciale, a avantajelor si dezavantajelor unei zone. In cadrul Leader zona reprezinta o unitate locala rurala relativ omogena, caracterizata prin coeziune sociala interna, istorie si traditii comune, sentimentul unei identitati comune.

2. Abordare de la baza spre varf

Aceasta urmareste sa incurajeze participarea la luarea deciziilor, pe plan local, privind toate aspectele politicii de dezvoltare. Obiectivul sau este implicarea actorilor locali, inclusiv a intregii comunitati, a grupurilor de interese economice si sociale si a reprezentantilor institutiilor publice si private.

3. Abordarea bazata pe parteneriat si „grupul de actiune locala (GAL)

GAL-ul este un organism al factorilor publici si privati asociati intr-un parteneriat care reuneste o strategie comuna si un plan de actiune locala pentru dezvoltarea unei zone Leader. GAL-ul este unul dintre cele mai originale si mai strategice elemente ale abordarii Leader. Inzestrat cu o echipa de profesionisti, puteri decizionale si un buget destul de mare, GAL-ul reprezinta un nou model de organizatie care poate influenta considerabil echilibrul institutional si politic al zonei in cauza.

Consiliul Local al Comunei Viisoara a depus doua proiecte in perioada de programare 2014 - 2020:

„Dotarea Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență al comunei Viisoara, județul Vaslui”, finanțat conform contractului de finanțare nr. C1920074x201413907253/29.04.2020 în valoare de 82.994,61 lei valoare eligibilă; 126.140 - valoare totală, proiect finalizat.

Proiect in curs de evaluare „Achiziție buldoexcavator în comuna Viisoara, Județul Vaslui” 591.158 lei

1.8 Infrastructură

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază.

Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane din România și care, cu atât mai mult, reprezintă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio- economice a zonelor de bază.

Pentru diminuarea decalajelor care persistă încă între mediul rural și cel urban și pentru crearea unor condiții decente de viață la nivelul populației rurale, sunt necesare realizarea de investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază a spațiului rural.

Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare constituie elemente de bază pentru comunitatea rurală. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecție mediului, accesibilitate și, în general, condiții optime de trai. Infrastructura asigură, de asemenea, premisele pentru dezvoltarea unei economii rurale.

Chiar dacă în ultimii ani infrastructura de bază în zonele rurale (drumuri, alimentare cu apă și infrastructura de canalizare) a fost susținută din fonduri naționale și europene, este încă subdezvoltată împiedicând creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

În perioada următoare, cu ajutorul fondurilor europene, se dorește îmbunătățirea infrastructurii de apă-canal, astfel comuna va fi atractivă pentru persoanele care vor să evite poluarea și zgomotul urban.

Infrastructura rutiera

Una dintre cele mai importante ramuri in procesul de dezvoltare a unei comunitati este infrastructura rutiera, imbunatatirea calitatii acesteia contribuind la reducerea diferentelor dintre comunitatile dezvoltate si cele mai slab dezvoltate si la asigurarea unei coeziuni economice si sociale prin asigurarea unor standarde de viata la nivel European.

In ultimii ani, administratia publica locala a comunei Viisoara a realizat investitii importante in reabilitarea si modernizarea retelei de drumuri contribuind la eficientizarea transportului rutier de la nivel local.

Cu toate acestea, investitiile in infrastructura rutiera trebuie sa detina un caracter continuu ca urmare a gradului ridicat de uzura al retelei rutiere si a necesitatilor din ce in ce mai ridicate ale locuitorilor pentru un transport rutier eficient, modern si cu un nivel ridicat de siguranta.

Pentru eficientizarea traficului rutier, administratia publica locala are in vedere in perioada 2021 - 2027 continuarea lucrarilor de asfaltare si reabilitare a infrastructurii rutiere in toate satele componente ale comunei.

Comuna dispune de o retea de drumuri comunale, dupa cum urmeaza:

Tabel nr. 5

Nr. crt.	DENUMIREA DRUMULUI	Poziția	Lungime m
1	drum județean DJ 244 H	Dodești-Viișoara-Găgești	7450
2	drum județean DJ 244 F	Gara Roșiești - Viișoara	5650
3	drum comun DC 52	Viișoara - Halta Dodești	7600
4	străzi	sat Viișoara	12000
5	străzi	sat Viltotești	3500
6	străzi	sat Văleni	2500
7	străzi	sat Halta Dodești	3000
8	drumuri de exploatație	com. Viișoara	25000

Infrastructura feroviara

Calea ferata are o lungime de 4450 km pe raza comunei Viisoara, in satul Halta Dodesti, aflandu-se si o statie de calatori.

Infrastructura de utilitati

Reteaua de alimentare cu apa potabila

Dezvoltarea activitatilor socio-economice de la nivelul comunei, precum si calitatea vietii locuitorilor comunei este in mare masura datorata gradului de accesibilitate la serviciile de utilitate publica.

Au fost realizate lucrarile de alimentare cu apa in satele Viisoara, Valeni, Viltotesti si Halta Dodesti prin fonduri guvernamentale PNDL. In cadrul comunei Viisoara functioneaza serviciul public de alimentare cu apa in gestiune directa.

Lungimea totala a retelei de distributie a apei potabile este de 17.7 km. (Anuarul statistic al judetului Vaslui 2019)

Alimentare cu energie termica

In prezent locuitorii comunei Viisoara nu dispun de alimentare cu gaze naturale, dar exista in lucru un studiu de fezabilitate privind infiintarea unui sistem de distributie de gaze naturale in sistem inteligent in satele componente ale comunei.

Comuna Viisoara nu este racordata la conducta de gaze naturale

Reteaua de energie electrica

Gospodariile din comuna sunt racordate la sistemul energetic national in marea lor majoritate.

Luand in considerare perspectivele de dezvoltare ale comunei Viisoara din punct de vedere social si economic, extinderea retelelor electrice si redimensionarea echipamentelor specifice reprezinta un factor important in vederea sustinerii cresterii consumului de energie electrica.

Transportul energiei electrice pe raza comunei Viisoara este asigurat de societatea Delgaz Grid SA iar distributia energiei electrice este asigurata de mai multi operatori economici, in contextul liberalizarii pietei energiei electrice.

Reteaua de canalizare menajera

Sistemul de canalizare detine un rol semnificativ in ceea ce priveste nivelul de trai din cadrul unei comunitati, acesta contribuind in mod direct la protejarea sanatatii locuitorilor si mediului inconjurator. De asemenea, un sistem functional de canalizare conditioneaza procesul de dezvoltare durabila, constituind un element cheie al cresterii economice locale.

In prezent, comuna nu dispune de un sistem de canalizare menajera, fiind necesare investitii semnificative care sa contribuie la diminuarea efectelor negative asupra mediului inconjurator.

Infrastructura de comunicatii

In ceea ce priveste infrastructura de comunicatii, in comuna Viisoara numarul abonatilor la serviciile de telefonie mobila si televiziune este in continua crestere. Astfel, in comuna reseaua de telefonie mobila si fixa este asigurata de majoritatea operatorilor de telefonie. De asemenea, populatia beneficiaza de servicii de internet, inclusiv prin fibra optica, si cablu TV.

Deseuri menajere

Serviciul public de salubritate este furnizat prin intermediul ADIV Vaslui in cadrul Proiectului Sistem Integrat de Management al Deseurilor Solide in judetul Vaslui

Administratia publica locala joaca un rol important in asigurarea implementarii la nivel local a obligatiilor privind gestionarea deseurilor.

In comuna Viisoara, exista un sistem de colectare a deseurilor menajere, care acopera toate localitatile, 100% dintre gospodariile existente beneficiind de servicii asigurate de o firma de specialitate.

Infrastructura educatiională

Prima școală a fost înființată în sat în 1878 - "Școala primară mixtă Spiru C. Haret", iar la sfințirea școlii au venit, acolo, la Băsești, Spiru Haret, Ionel Brătianu, Vasile G. Morțun, iar Zanne, i-a făcut mare surpriză ministrului „ridicând hârtia de pe placarda fixată deasupra ușii de la intrare pe care scria: „Școala primară mixtă Spiru C. Haret”. Haret a privit cu lacrimi în ochi surpriza și, strângând mâna la toți țăranii, a intrat în școală... “, scria ziarul Glasul Nostru.

Spiru Haret, in calitate de ministru a condus reforma învățământului. Prin circularele sale repetate, a determinat sporirea localurilor de școală: între 1897 - 1910 s-au ridicat în toată țara 2.343 de școli, dintre care 1.980 cât timp Haret a fost ministru.

Apoi a functionat "Școala de arte și meserii" construită în 1908 (corpuri anexe construite în 1962 și 1980).

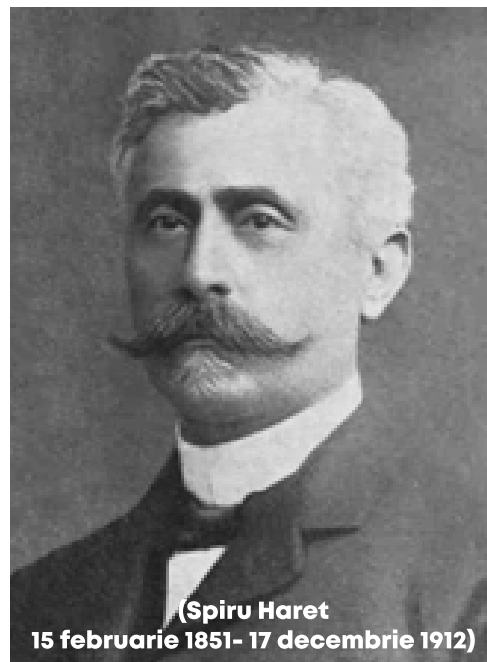
Dupa 1989, comunitatea viisoareana a redenumit institutia de invatamant cu vechea denumire, in semn de pretuire Scoala Gimnaziala „Spiru C. Haret” Viisoara, care are personalitate juridica, si Gradinita cu program normal Viisoara, ca structura arondata scolii.

In anul scolar 2020-2021 erau inscriși 62 elevi ciclul primar si 52 copii gimnaziu si functionau 17 cadre didactice.

Scoala a fost consolidata, renovata si dotata modern, fiind o cladire cu parter si un etaj si cu 10 Sali de clasa

La fel si gradinita a fost construita si dotata prin fonduri PNDL.

Avand in vedere ca in localitatile Valeni, Viltotesti si Halta Dodesti nu exista unitati de invatamant, la nivelul comunei Viisoara este pus la dispozitie un microbuz scolar, achizitionat prin Ministerul Educatie, care asigura transportul copiilor in localitatea Viisoara si retur in vederea descurajarii abandonului scolar.

(Spiru Haret
15 februarie 1851- 17 decembrie 1912)

Populatie scolara din Comuna Viisoara

Nr. crt	Denumire	2008	2012	2020
1	Invatamant prescolar	65	46	27
2	Invatamant primar	124	91	62
3	Invatamant gimnazial	126	107	52
Total comuna	315	244		

Tabelul nr. 9

Infrastructura medicală

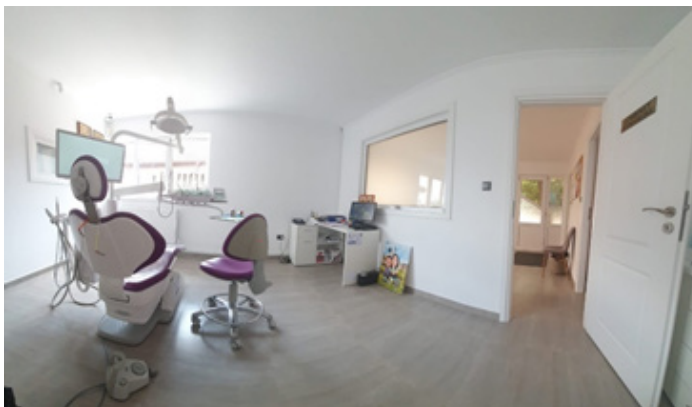
Medicina de familie este cea ramură a medicinei care asigură asistența medicală primară și continuă și, prin acțiuni preventive, educaționale, terapeutice și de recuperare, contribuie la promovarea stării de sănătate a persoanelor, a familiei și colectivității.

Principalele atribuții ale medicinei de familie sunt: asigurarea accesibilității populației la asistența medicală, supravegherea sănătății, prevenția primară, secundară, terțiară și specifică, promovarea sănătății, asigurarea îngrijirilor medicale curente, selecționarea pacienților care au nevoie de asistență de specialitate, coordonarea serviciilor medicale în funcție de nevoile concrete ale bolnavului și supravegherea medicală continuă a individului, familiei și a colectivității.

Asistența medicală este asigurată de un Cabinet Medical Individual situat în localitatea Viisoara cu un medic de familie, activitate care se desfășoară și cu un asistent medical angajat. Prin fonduri PNDL a fost construit și dotat Dispensarul medical din satul Viisoara.

Din luna martie 2018, medicul stomatolog Oana Pirciu a deschis un modern cabinet stomatologic în satul natal.

Totuși, îmbunătățirea serviciilor medicale trebuie să constituie o prioritate pentru administrația publică locală. Implementarea unui sistem medical eficient, cu o infrastructură adecvată va contribui semnificativ la asigurarea unor servicii medicale de calitate oferite locuitorilor.

1.9 Agricultură, economie și mediu de afaceri

Profilul economic al comunei Viisoara este determinat în primul rând de activități în domeniul agriculturii și comerțului și mai puțin pe transport, servicii și producție.

Numărul întreprinderilor care activează în sectorul agriculturii au ca obiect de activitate cultivarea cerealelor, a legumelor și creșterea animalelor. Totuși, numărul persoanelor ocupate în agricultură este mai ridicat în realitate, acestea figurând în special ca lucrători pe cont propriu sau familiali, care produc bunuri agricole destinate consumului propriu, practicând o agricultură de semisubzistență.

Firmele de pe teritoriul comunei care realizează activități agricole sunt înregistrate în principal ca întreprinderi individuale.

Agricultură

Condițiile geografice și climatice deosebit de favorabile ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole cum ar fi: cultivarea plantelor și creșterea animalelor.

Cultivarea plantelor: suprafața totală, după modul de folosință, în anul 2020, este următoarea:

Categoria	Suprafața HA
Arabil	3057
Pasuni și fanete	844
Livezi	0
Vii	60
Terenuri agricole	3961
Padure	822
Ape și bălți	328
Terenuri neagricole	1150
Total terenuri	5111

O pondere importantă a economiei o reprezintă agricultura, o mare parte a forței de muncă fiind angrenată în acest domeniu.

Creșterea animalelor ocupă un loc important în domeniul agriculturii, prioritară fiind creșterea ovinelor, caprinelor și bovinelor.

În anul 2020 se cultivă în special graul, porumbul, floarea soarelui și lucerna.

Nr. Crt.	Cultura	Suprafetele cultivate (ha)
1.	Grau	399
2.	Porumb	761
3.	Floarea soarelui	529
4.	Rapita	424
5.	Orz	383
6.	Lucerna	200

Sursa : Registrul agricol comunal

Cresterea animalelor se practica in cea mai mare parte la nivelul gospodariilor individuale. Sunt posibilitati de pasunat pe pasuni si in paduri, iar terenul este propice pentru cultura plantelor furajere.

O parte din producatorii agricoli detinatori de animale s-au perfectionat in cresterea animalelor prin cursuri de calificare facute in colaborare cu Directia Agricola Vaslui si Consultanta Agricola.

Efectivul de animale pe specii din comuna Viisoara in anul 2020 se prezinta astfel:

Table nr. 4

Nr. Crt.	SPECIA	NUMAR
1.	Pasari	1500
2.	Bovine	639 Ferma Agrotica, 61 Gospodăriile Populației
3.	Caprine	646
5.	Ovine	4160
6.	Porcine	220
5.	Cabaline	70

Sursa: Registrul agricol comunal

Tinand cont ca suprafata impadurita a comunei este de 844 ha, zona este propice pentru cresterea albinelor.

Efectivul de albine din comuna Viisoara in anul 2021 este de 940 familii de albine.

Pomicultura

Zona de deal, structura solului și climatul din zona permit dezvoltarea pomilor fructiferi. Pomii fructiferi existenți sunt în gospodăriile particulare fiind pomi razleți. Se cultivă mar, vișin, prun, piersic și cireșe.

Viticultura

Viticultura este reprezentată pe o suprafață de 60 ha, principalele soiuri cultivate - soiul hibrid la gospodăriile populației.

Silvicultura

Suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră a comunei Viisoara este de 822 ha, reprezentând 16.1% din suprafața totală a comunei.

În sectorul comerțului, principalele domenii de activitate sunt comerț cu amănuntul a diferitelor produse alimentare și nealimentare în magazine nespecializate cu vânzarea predominantă de alimente, confectii, fructe, legume și băuturi.

Referitor la sectorul de servicii și producție, obiectele principale de activitate sunt: transport marfă, catering.

Firmele de pe teritoriul comunei care realizează activități de comerț, servicii și producție sunt înregistrate în principal ca societăți comerciale.

În privința sectorului IMM, sunt necesare acțiuni de susținere a mediului de afaceri prin intermediul unor investiții în infrastructura necesară dezvoltării acestuia și atragerii de noi activități economice în zonă. De asemenea, dezvoltarea mediului de afaceri se va putea realiza și prin elaborarea și mediatizarea eficientă a unor politici stimulative din punct de vedere fiscal și investițional sau prin oportunitățile oferite de crearea unor parteneriate interinstituționale sau public-private.

Dezvoltarea sectorului IMM, promovarea antreprenoriatului și diversificarea activităților economice locale va fi îndeplinit prin acțiuni de tipul:

- Construcția, modernizarea și asigurarea infrastructurii necesare atragerii de noi activități economice;
- Încurajarea și promovarea meșteșugurilor locale tradiționale;
- Promovare de proiecte privind furnizarea de servicii de consiliere și informare pentru fermieri în vederea restructurării și îmbunătățirii performanțelor generale ale activității acestora;
- Organizarea unor târguri periodice ceea ce ar prezenta un potențial deosebit pentru dezvoltarea activităților comerciale din zonă, satisfăcând în același timp și nevoile locuitorilor. Astfel, sunt necesare lucrări de amenajare a spațiilor destinate acestor târguri și promovarea evenimentelor la nivelul județului și regiunii;
- Amenajări / reabilitări / dotări de spații / structuri de sprijinire cu internet, utilități pentru întreprinzători;

Mentionam societatile comerciale cu sediul in comuna Viisoara

CUI	COMPANIE	ADRESA	NR REG COM
12394111	OLARU ION PFA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR..	F37/721/1999
10146144	SPATARU I. AF	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, COM. VIȘOARA	F37/150/1998
13650552	AGROTICA SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	J37/7/2001
13344430	IACOB DUMITRU PFA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR..	F37/438/2000
12888166	PANDELEA IOAN PFA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR..	F37/154/2000
14168790	PASAR EL P. C. AF	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, COM. VIȘOARA	F37/437/2001
17986831	MARIENOPULUS S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, BL.1, ET.PARTE	J37/685/2005
21392527	TOADER IOAN INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	F37/474/2005
20909200	PASAR EL-PETRAS CONSTANTIN PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	F37/475/2005
20909219	SPATARU RUXANDA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	F37/472/2005
19704163	SPATARU D. IOAN PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	F37/473/2005
31199737	PIRCIU VLAD-NICU INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.459	F37/67/2013
31004746	PIRCIU OANA-ELENA INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.120	F37/1040/2012
30517247	PEFOL PLAST SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.21	J37/234/2012
35420201	MELIFED CENTRU SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.340	J37/32/2016
37476209	INTROTIME PR SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.119	J37/288/2017
31550080	STANGACIANU ADINA-CRISTINA INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.119	F37/240/2013
30941128	MIHCOR CENTRU S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.340	J37/380/2012
31542710	ALPHA-GREEN-CONSTRUCT S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.36	J37/139/2013
31432319	CAZAMR VASILE INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.206A	F37/189/2013
34583332	DIADANY SEDAVI S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.509	J37/218/2015
38148862	DR PIRCIU DENT SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, STR. POPOVICI, NR.36	J37/637/2017
38428129	CONDREA COSTEL SORIN INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, STR. BRUTĂRIEI, NR.15	F37/399/2017
25146460	BATCU IOAN PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	F37/265/2009
24216126	CUFEROX SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA,	J37/539/2008
24566512	CHELARU LUCICA INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	F37/500/2008
29423874	PANDELEA GHE. IOAN INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, , NR.214	F37/1029/2011
29393145	LEFTER P. LIVIU INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, , NR.446	F37/1011/2011
28887922	MIRCIU ELENA INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, , NR.402	F37/749/2011
28710261	MAXIMAS PRO S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, NR.124, CAMERA 1	J37/269/2011
29806500	BALTAG TUDORITA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.285	F37/395/2012
29806527	BALTAG CRISTINA-MHAELA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.132	F37/397/2012
27903310	CUCU LUCIAN INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.0	F37/18/2011
39756574	CAPMAR E STEFAN-MARIUS INTREPRINDERE FAMILIALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.540	F37/297/2018
38869613	TEVELU S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, ALEEA PRINCIPALĂ, NR.7	J37/110/2018
40380979	TOADER IOAN DOREL INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.34, STR. DIS	F37/3/2019
40722176	PETCU DOREL VICA S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, STR. DELURENI	J37/263/2019
41399422	PASAR EL-PETRAS C-TIN. ALEXANDRU INTREPRINDERE FAMILIALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, STR. DELURENI, NR.22	F37/318/2019
41619048	MOCANASU CATALIN INTREPRINDERE INDIVIDUALA	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, STR. CANTONULUI, NR.6	F37/418/2019
42073466	MICU IONUT TRANS S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, STR. URDESTIULUI, NR.5	J37/2/2020
43591016	CAZAMR POPICA CONSTRUCT S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, VIȘOARA, NR.8, STR. CIUSI	J37/65/2021
16877011	EUROMER CAR S.R.L.	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA	J37/709/2004
6986151	DOLIANA SRL	JUD. VASLUI, SAT VIȘOARA COM. VIȘOARA, SAT DODESTI, NR. 6	J37/47/1995

1.10 Cultura

Caminul cultural

În comuna funcționează un singur Camin Cultural, în satul Viisoara. Acest camin a fost dotat cu costume populare din fonduri europene nerambursabile.

Cultura Caminul cultural

În comuna funcționează un singur Camin Cultural, în satul Viisoara. Acest camin a fost dotat cu costume populare din fonduri europene nerambursabile.

În prezent în Caminul Cultural se desfășoară activități, evenimente culturale ale comunei, serbări școlare:

- Activități culturale legate de sărbătorirea Micii Uniri – 24 ianuarie;
- Activități prilejuite de Ziua Internațională a Femeii – 8 martie
- Activități organizate cu prilejul Zilei Copilului – 1 iunie
- Activități culturale desfășurate cu prilejul încheierii anului școlar – 15 iunie
- Activități culturale desfășurate cu prilejul Zilei comunei Viisoara – Sanzienele – 24 iunie
- Activități culturale desfășurate cu prilejul Zilei Naționale a României – 1 decembrie
- Ceremonie acordare titlu cetățean de onoare al comunei Viisoara – 25 – 27 decembrie

În comuna sunt două biblioteci: una la școală și cea de-a doua funcționează la nivelul comunei Viisoara. Biblioteca comună a fost înființată în anul 1953, când, de la Raionul Murgeni a fost adus un număr de 400 de volume.

La marginea pădurii, într-un loc pitoresc, administrația publică a construit o scenă pentru desfășurarea manifestărilor culturale-artistice și unde, cu ocazia sărbătoririi satului (24 iunie), au avut loc diverse activități artistice.

Biblioteca

La început, biblioteca a funcționat în localul școlii apoi în localul primăriei. Acum biblioteca dispune de un număr de 10641 documente de natură enciclopedică, organizate pe domenii ale cunoașterii, după criteriul calificării zecimale universale.

Comuna Viisoara dispune de o monografie întocmită de către profesorul Necula (originar din comuna Viisoara), în urma studiilor documentare întreprinse de către acesta la Arhivele Academiei Române.

Societatea Culturală „Iuliu A. Zanne”

Societatea s-a înființat pe 21 noiembrie 1929 cu aprobarea Casei școlilor cu ordinul nr.35478/1931, la inițiativa lui Virgil Caraivan, alături de tinerii Gh. I. Micu, Ion C. Vlasie, Vasile Necula, Nicolae Mihai, Vasile Bocan, Gh. Hortoceanu, I. Catană ș.a.

Societatea își propunea să adune și să publice material folcloric local și să dea „spre frământarea minții diferite probleme, ghicitori și șarade” pentru care dezlegătorilor li se acordau premii în cărți. De asemenea, avea ca obiectiv „informarea cititorilor cu știri despre lucruri și fapte de mare importanță, atât din țara noastră cât și din alte țări”.

„Comitetul de conducere al acestei foi se compune din domnii: Gheorghe Arteni, președinte, învățător, Valeni-Fălciu; Micu Delabăsești, redactor și ziarist; I.V. Bălan, învățător, Gheorghe Hârtoceanu, agent sanitar, I.N. Catană șeful Agenției P.T.T., Stamate Al. Sandu, plugar”. Cea mai importantă inițiativă a Societății a fost înființarea revistei Glasul Nostru. În inițiativa lui Virgil Caraivan a luat ființa Asociația Studenților Creștini Tutoveni “Al. Vlahuță”.

De numele lui Iuliu A. Zane (1855-1924) se leagă și construirea soselei care leagă gara Rosiești cu satul Basesti și cu satele vecine, citez ”mers prin pădure cale de un ceas”, lucrare savarsită în timpul cât Iuliu A. Zanne era Ministrul Lucrarilor Publice.

De asemenea, de numele inginerului Iuliu A. Zanne se leagă o bogată activitate în domeniul folclorului, el fiind autorul unei foarte importante lucrări, „Proverbele și cimiliturile romanilor”.

Lacase de cult

În ceea ce privește lacasurile de cult, în comuna Viisoara există patru biserici: în Viisoara Biserica Sf Maria (8 septembrie), în Valeni Biserica Sf Gheorghe (23 aprilie), în Viltotesti Biserica Sf Neculai (6 septembrie), în Halta Dodesti Biserica Sf Parascheva (14 octombrie).

Biserica din vălătuci “Sf. Nicolae” din satul Viltotesti, a ars în totalitate în 20 decembrie 2009 în totalitate. Catapeteasma, care era o frumusețe, era atât de deosebită, datând din 1751 și fiind obiect de patrimoniu, a ars toată, icoanele, pictura. S-a întâmplat în seara de 20 decembrie, după ce dimineată a fost o slujbă foarte frumoasă, la care au participat aproape toți cei din sat. Au fost salvate două icoane, două sfesnice, patru scaune și cristelnita.

Sport

Comuna Viisoara nu detine nici un teren de sport sau sala de sport.

1.10 Protecția mediului

Protecția mediului reprezintă ansamblul reglementărilor, măsurilor și acțiunilor care au ca scop menținerea, protejarea și îmbunătățirea condițiilor naturale de mediu, ca și reducerea sau eliminarea, acolo unde este posibil, a poluării mediului înconjurător și a surselor de poluare.

Protecția mediului presupune:

- Gospodărirea rațională a resurselor;
- Reconstrucția ecologică a mediului;
- Evitarea poluării mediului;
- Evitarea dezechilibrului prin conservarea naturii;
- Descoperirea cauzelor care afectează mediul;
- Proiecte complexe, rațional fundamentate.

Agenția pentru Protecția Mediului Vaslui monitorizează factorul de mediu aer efectuând determinări lunare la pulberi sedimentabile. Sursele de poluare cu pulberi sedimentabile sunt în general aceleași cu cele pentru pulberi în suspensie: arderea combustibililor solizi, traficul rutier, activități economice. Nu s-au înregistrat depășiri ale limitelor maxime admisibile pentru acest poluant.

Pot fi menționate o serie de surse locale cu caracter temporar-accidental, reprezentate prin următoarele activități umane:

- procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și obiectivelor social-economice cu cărbuni, produse petroliere, lemne, care generează gaze și pulberi specifice, fum, funingine;
- circulația și transporturile rutiere, care generează prin sursele mobile gaze de eșapament, pulberi, zgomot.
- sisteme necorespunzătoare de colectare și de depozitare a deșeurilor.

Solul, ca rezultat al interacțiunii tuturor elementelor mediului și suport al întregii activități umane, este influențat puternic de acestea, atât prin acțiuni antropice, cât și ca urmare a unor fenomene naturale. Sursele de poluare a solului sunt fizice (din cauza utilajelor și tehnologiei de cultivare a solurilor), chimice (utilizarea îngrășămintelor, pesticidelor, erbicidelor), biologice (nerespectarea concentrației de reziduuri, dejecții solide și lichide aplicate) și poluarea radioactivă din aer.

Principalele activități și fenomene care influențează negativ solul pe teritoriul comunei Viisoara sunt reprezentate prin:

- Depuneri întâmplătoare de deșeuri menajere și dejecții de grajd de la populație;
- Deșeurile și reziduurile provenite din agricultură;
- Aerosolii încărcăți cu diferite substanțe poluante;
- Administrarea incorectă a substanțelor chimice fertilizante și pentru combaterea dăunătorilor, ceea ce a dus de-a lungul anilor la acumularea lor în sol; în ultimii ani folosirea acestor substanțe în agricultură s-a redus mult.
- Poluarea aerului cu pulberi și gaze.

Dejecțiile zootehnice sunt foarte bogate în elemente fertilizante, dar conțin alături de materia organică biodegradabilă și de substanțe nutritive, unele metale grele cum ar fi cupru și zincul introduse în alimentația animalelor. Aceste considerente, alături de mirosul neplăcut resimțit la distanțe mari, impun aplicarea acestora ca îngrășăminte pe terenurile agricole moderat și după ce au fost compostate în condiții controlate, deoarece în cantități prea mari există riscul poluării solului prin faptul că plantele nu pot absorbi întreaga cantitate de fertilizanți.

Conform art. 1. al Ordinului nr. 1552 din 03/12/2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole, județul Vaslui este cuprins în anexa acestui ordin (localități din județul Vaslui și municipiul Vaslui) cu 76 de localități declarate ca zone vulnerabile la poluarea cu nitrați. Comuna Viisoara nu se regăsește în această listă.

Fenomenele fizice care afectează solurile determinând degradarea lor, sunt reprezentate prin alunecări de teren, eroziuni, exces de umiditate, compactări. Aceste fenomene se produc datorită unor condiții naturale care acționează în interdependență: apele subterane, pantele și energia reliefului, substratul geologic, regimul pluvial, caracterul argilos al terenurilor de luncă, gradul de acoperire cu vegetație ș.a. Aceștia li se adaugă influențele unor activități antropice vechi (deșteleniri, defrișări, agrotehnici înapoiate, exploatări de roci utile) sau mai noi (neîntreținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, agrotehnici impropriei terenurilor în pantă, deștelenirea unor versanți predispuși alunecărilor și eroziunilor).

În funcție de natura problemelor care afectează solul, se disting zone cu:

- soluri degradate prin exces de umiditate și inundații, localizate în zona joasă de șes;
- soluri degradate de alunecări de teren și eroziuni torențiale.

Consecințele poluării și degradării solurilor se reflectă în primul rând asupra potențialului lor productiv, în sensul limitării sau anulării calităților biologice și de fertilitate. Cele mai grave efecte asupra solurilor sunt generate de fenomene de degradare care determină scăderea potențialului productiv, scoaterea din circuitul agricol, schimbări ale modului de folosință.

Păstrarea și promovarea portului tradițional al romilor este o oportunitate foarte bună de a consolida relații sociale foarte puternice între persoanele de etnie romă din comuna Viisoara, județul Vaslui.

Capitolul 2. Analiza SWOT

Realizarea analizei care să ajute la creionarea unei viziuni de ansamblu asupra comunei Viisoara este esențială, mai ales în contextul în care aceasta poate fi concepută în paralel cu analiza SWOT aferentă perioadei de programare anterioare, respectiv 2014-2020. Astfel, se conturează o imagine a realității actuale (decembrie 2020) ce va fi comparată cu situația existentă la nivelul anului 2013 în vederea identificării punctelor cheie asupra cărora se poate acționa pentru obținerea de rezultate în vederea dezvoltării comunei.

SWOT este acronimul pentru: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități), Threats (amenințări).

Analiza SWOT se va axa pe principalele domenii care dau indicii dezvoltării locale:

Puncte Tari

Demografie

- ❖ Ponderea cea mai mare este pe grupa de varsta 45 – 49 ani, populație activă.
- ❖ Distribuție echilibrată a populației comunei în funcție de gen.

Capacitate administrativă

- ❖ Personalul angajat al Primăriei Viisoara este format din oameni calificați, cu experiență în implementarea proiectelor finanțate atât din fonduri europene cât și din fonduri naționale.
- ❖ Autoritățile publice locale își desfășoară activitatea după principiile transparenței procesului decizional.
- ❖ Implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reformă în administrație.
- ❖ Existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție.
- ❖ Transparența în recrutarea și în promovare personalului.
- ❖ Existența unui program de contabilitate și salarii.
- ❖ Primăria deține o pagină de internet proprie a instituției.
- ❖ Persoana care ocupă funcția de primar are experiență în scrierea, implementarea și monitorizarea proiectelor finanțate din fondurile europene de peste 12 ani.
- ❖ Existența unor puncte de wireless gratuite pentru cetățenii comunei la primărie, bibliotecă, dispensar medical uman, școala, cămin cultural și școala Viltotesti, cabinet medical stomatologic

Infrastructură

- ❖ Accesibilitate facilă în zonă: Comuna Viisoara dispune de cale ferata.
- ❖ Majoritatea gospodăriilor sunt electrificate. Arterele principale sunt prevăzute cu instalații de iluminat public.
- ❖ Evoluția pozitivă a drumurilor comunale asfaltate.
- ❖ Existența unei rețele de alimentare cu apă potabilă, cu o lungime de 17.7 km care asigură necesarul de apă pentru locuitorii din satele Viisoara, Valeni, Halta Dodesti si Valtotesti.
- ❖ Ponderea gospodăriilor din comuna Viisoara care au acces la rețeaua de alimentare cu apă este de 97%.
- ❖ Existența un cabinet medical de familie si un cabinet stomatologic.
- ❖ Infrastructura pentru servicii de intervenții în caz de urgență este bine reprezentata

Economie și mediu de afaceri

- ❖ Existența unor agenți economici, societăți comerciale și persoane fizice autorizate.
- ❖ Teren disponibil și condiții pedo-climatice favorabile pentru dezvoltarea agriculturii și zootehniei.
- ❖ Comuna Viisoara este partener în cadrul GAL Podu Înalt, un important promotor al cooperării între membrii din mediul privat și mediul public, scopul comun fiind acela de a accesa fonduri europene pentru dezvoltarea zonei.
- ❖ În comuna Viisoara există firme care au accesat fonduri nerambursabile prin GAL Podu Înalt. Firmele locale știu de existența fondurilor externe nerambursabile ce pot fi accesate prin intermediul GAL.
- ❖ 59.9% din suprafața agricolă este reprezentată de suprafața arabilă.
- ❖ Agricultura practicata poate avea producții/ha, peste media naționala și există potențial pentru realizarea sistemelor de irigații.

Protecția mediului

- ❖ Întreprinderea de acțiuni din partea autorităților publice locale în vederea aplicării normelor legislative privind protecția mediului.
- ❖ Pe aria comunei și în împrejurimile acesteia, nu există nici o întreprindere „mare poluatoare”.

Patrimoniu și recreere

- ❖ Existența unei istorii culturale bogate a Comunei Viisoara.
- ❖ Existența unei biblioteci comunale.
- ❖ Existența unor evenimente anuale ce vizează păstrarea tradițiilor și datinilor.
- ❖ Existența unor lăcașe de cult.

Puncte Slabe

Demografie

- ❖ Scăderea drastică a populației comunei cu 13.3% în ultimii 10 ani.
- ❖ Ponderea populației 0-4 ani, 5 – 9 ani extrem de scăzută, sunt cele mai mici valori din grupele de vârstă
- ❖ Lipsa oportunităților egale pentru persoanele care sunt supuse excluziunii sociale.
- ❖ Grad scăzut de diversificare a structurii ocupaționale.
- ❖ Lipsa ofertelor de muncă atractive pentru persoanele cu studii superioare.
- ❖ Nivel de trai scăzut, raportat la media regiunilor din Uniunea Europeană.

Capacitate administrativă

- ❖ Resurse financiare insuficiente destinate modernizării și dezvoltării activităților instituției.
 - ❖ Ineficiența mecanismului de elaborare a politicilor publice la nivelul primăriei.
 - ❖ Insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei.
 - ❖ Imposibilitatea promovării pe post a salariaților.
 - ❖ Posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici.
 - ❖ Resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire.
 - ❖ Existența fondurilor limitate alocate formării continue a funcționarilor publici.
 - ❖ Imposibilitatea de motivare suplimentară a personalului.
 - ❖ Inexistența unui compartiment de informatizare și digitalizare.
 - ❖ Număr insuficient de sisteme desktop, iar unele dintre acestea sunt uzate moral.
 - ❖ Resurse financiare insuficiente pentru informatizarea administrației publice locale.
 - ❖ Lipsa de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local.
 - ❖ Pagina de internet nu are un conținut atractiv, nu este menționat un logo pentru comuna Viisoara
- Infrastructură
- ❖ Necesitatea efectuării lucrărilor de modernizare pentru străzi de interes local în comuna Viisoara.
 - ❖ Infrastructura afectată de viiturile din 2019
 - ❖ Utilaje multifuncționale insuficiente pentru întreținerea drumurilor și a spațiilor publice din comună.
 - ❖ Lipsa rețelei de gaze naturale în comuna.
 - ❖ Lipsa resurselor materiale necesare dezvoltării infrastructurii.
 - ❖ Lipsa unui centru de sănătate.
 - ❖ Lipsa rețelei de canalizare în comuna.

- ❖ Lipsa infrastructurii necesare dezvoltării transportului cu vehicule electrice
- ❖ Lipsa pistelor de bicicleta pentru navetisti.
- ❖ Lipsa unui teren de sport si a unei sali de sport
- ❖ Rețea de iluminat public insuficientă.
- ❖ Infrastructura pentru servicii de intervenții în caz de urgență slab dezvoltată.

Economie și mediu de afaceri

❖ Comuna Viisoara se afla la 53 km fata de municipiul resedinta Vaslui si 31 km fata de municipiul Birlad, distanta dezavantajand societatile comerciale intrucat costul transportului are o pondere ridicata

❖ Mediul de afaceri local nu are capacitatea de a oferi locuri de muncă pe măsura cererii.

❖ Inexistența locurilor de muncă în domeniul IT.

❖ Insuficiența personalului calificat în construcții, pe fondul migrării acestuia în alte zone pentru o salarizare motivantă.

❖ Capacitate scăzută a mediului de afaceri local de a susține investiții pentru dezvoltare.

❖ Slaba dezvoltare a spiritului antreprenorial.

❖ Lipsa culturii asociative, slaba colaborare între întreprinderi, în special în agricultură, unde asocierea reprezintă un element esențial pentru dezvoltare.

❖ Lipsa culturii asociative și antreprenoriale în rândul micilor fermieri.

❖ Agricultura este practică preponderent cu utilaje și echipamente uzate, cu productivitate scazută și costuri de întreținere ridicate.

❖ Pondere însemnată de exploatații agricole individuale de subzistență și semi-subzistență. Această situație implică faptul că ele nu produc venituri care să fie potențial investite, iar viabilitatea lor ca parteneri comerciali pare să fie limitată din această cauză.

❖ Gradul scăzut de utilizare al compostului în agricultură din cauza lipsei de informare și încredere al populației în utilizarea acestui produs.

❖ Neaplicarea în rândul populației a metodologiilor agricole moderne.

❖ Lipsa sistemelor de irigat.

❖ Un comerț slab dezvoltat.

❖ Gradul ridicat de fragmentare/fracționare al terenurilor agricole.

❖ Lipsa facilităților/ infrastructurii conform normelor europene pentru vânzarea animalelor vii.

Protecția mediului

❖ La nivelul comunei nu au fost implementate proiecte cu finanțare națională, europeană sau din alte surse, privind protecția mediului.

❖ Inexistența unor campanii de informare și educare, la nivelul Comunei Viisoara, cu privire la protecția mediului și a naturii.

❖ Insuficienta dotare a Agenției pentru Protecția Mediului Vaslui cu aparate necesare monitorizării calității factorilor de mediu.

- ❖ Nivelul scăzut de educare al populației în privința colectării selective a deșeurilor.
- ❖ Slaba dotare cu mijloace și echipamente necesare gestionării situațiilor de urgență în materie de protecție a mediului.
- ❖ Dezinteresul cetățenilor cu privire la necesitatea protecției mediului și a combaterii încălzirii globale.
- ❖ Lipsa unor puncte de încărcare pentru vehiculele electrice și hibride.
- ❖ Lipsa resurselor necesare pentru implementarea unor proiecte complexe în vederea evitării poluării mediului.
- ❖ Lipsa unor proiecte de producere a energiei electrice cu panouri fotovoltaice

Patrimoniu și recreere

- ❖ Promovarea slabă a tradițiilor populare, a evenimentelor culturale.

Oportunități

Demografie

- ❖ Inițierea unor programe de promovare a comunei pentru a atrage persoane care să-și stabilească domiciliul în comuna Viisoara
- ❖ Inițierea unor proiecte de renovare/reabilitare/construire locuințe sociale pentru a atrage persoane tinere care să-și stabilească domiciliul în comuna Viisoara
- ❖ Inițierea unor proiecte de promovare „casa de vacanță” sau „locuința de la țară” pentru persoanele din mediul urban care-și doresc să se bucure de un mediu curat, liniștit și tihnit în mediul rural
- ❖ Elaborarea de politici de sănătate publică mai eficiente care vizează scăderea ratelor de mortalitate generală și infantilă.
- ❖ Promovarea unor politici pro-nataliste la nivel național și local prin implementarea unor programe sociale țintite către familiile și copiii.
- ❖ Menținerea tendinței de creștere a speranței de viață la naștere la nivel național.
- ❖ Implicarea medicilor și asistenților sociali în activități de consiliere cu privire la necesitatea întreținerii populației.
- ❖ Dezvoltarea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă.
- ❖ Creșterea nivelului de pregătire profesională a forței de muncă.

Capacitate administrativă

- ❖ Posibilitatea realizării de parteneriate de cooperare transfrontalieră, transnațională, sau regională pentru identificarea de soluții viabile la problemele locale identificate.
- ❖ Menținerea unui parteneriat activ cu reprezentanții comunității, reprezentanții mediului de afaceri, alte instituții comunitare sau de interes comunitar.
- ❖ Menținerea calității de membru în cadrul Asociației GAL Podu Înalt Vaslui, pentru obținerea de finanțări necesare dezvoltării și modernizării Comunei Viisoara.
- ❖ Posibilități de accesare a unor fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea capacității administrative și creșterea eficienței organizaționale în administrația publică a comunei Viisoara.
- ❖ Mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională și prin accesarea fondurilor europene prin programele ce finanțează dezvoltarea resursei umane.
- ❖ Îmbunătățirea paginii de internet: conținut, informație, fotografii și alegerea unui logo pentru comuna Viisoara

Infrastructură

- ❖ Existența fondurilor europene pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere.
- ❖ Existența fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.
- ❖ Existența fondurilor europene pentru înființarea rețelei de gaze naturale
- ❖ Existența fondurilor europene pentru înființarea rețelei de canalizare
- ❖ Existența fondurilor europene pentru realizarea de piste de bicicletă

Economie și mediu de afaceri

- ❖ Fondurile europene care sprijină înființarea și dezvoltarea afacerilor în mediul rural, pentru domeniile agricol și neagricol.
- ❖ Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat.
- ❖ Stimularea asocierii producătorilor agricoli și a societăților agricole prin măsuri de cooperare finanțate din fonduri europene.
- ❖ Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin finanțarea din fonduri nerambursabile a capacităților de procesare la nivelul fermelor.
- ❖ Existența programelor guvernamentale de susținere a sectorului IMM.
- ❖ Politica Uniunii Europene privind activitățile din domeniul cercetării- inovării în cadrul microîntreprinderilor.
- ❖ Existența firmelor de consultanță care realizează transferuri de informații tehnice și tehnologice, cât și întocmirea documentațiilor pentru absorbția de fonduri nerambursabile.
- ❖ Existența Grupului de Acțiune Locală (GAL) Podu Înalt Vaslui, care sprijină și îndrumă micii fermieri.
- ❖ Reducerea gradului de dependență a populației față de agricultură.
- ❖ Dezvoltarea sectorului serviciilor.

Protecția mediului

- ❖ Inițierea de proiecte cu fonduri nerambursabile pentru producerea de energie electrică cu panouri fotovoltaice, eficientizarea energetică a clădirilor publice, realizarea de stații de încărcare pentru vehicule electrice
- ❖ Promovarea în rândul cetățenilor comunei pentru realizarea proiectului cu panouri fotovoltaice, panouri solare, centrale termice cu peleti, eficientizarea energetică a clădirilor publice
- ❖ Receptivitatea populației la campaniile cu stimulente prin care se promovează colectarea deșeurilor din echipamente electrice și electronice.
- ❖ Creșterea interesului autorităților locale pentru promovarea de parteneriate în vederea protecției mediului.
- ❖ Existența inițiativelor de colectare a deșeurilor din echipamente electrice și electronice în rândul populației.
- ❖ Disponibilitatea finanțărilor proiectelor de mediu prin intermediul fondurilor europene nerambursabile.
- ❖ Implicarea organizațiilor neguvernamentale în domeniul protecției mediului.

Patrimoniu și recreere

- ❖ Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru realizarea unui teren de sport/Sali de sport
- ❖ Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru activități culturale, inclusiv pentru proiecte transfrontaliere.
- ❖ Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea.
- ❖ Posibilitatea promovării unor obiective culturale prin includerea în oferta turistică a județului.
- ❖ Înființarea unor parcuri de joacă și recreere pentru copii, tineri și persoane vârstnice

Amenințări

Demografie

- ❖ Scaderea în continuarea a populației.
- ❖ Migrarea forței de muncă.
- ❖ Creșterea ponderii muncii la negru, cu impact negativ asupra economiei locale, pieței muncii și asistenței sociale în perspectivă.
- ❖ Pierderea identității și a tradițiilor locale în timp.
- ❖ Ritmul de scădere al populației crește de la an la an, iar generațiile tinere sunt din ce în ce mai puțin numeroase comparativ cu cele adulte și vârstnice.
- ❖ Tendința de îmbătrânire mai accentuată a populației din cauza migrării forței de muncă în străinătate.
- ❖ Adaptarea mai lentă a populației vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale.

Capacitate administrativă

- ❖ Lipsa interesului cetățenilor față de cooperare și asociere, rezistența la nou și schimbare.
- ❖ Teama de risc, inerția unor funcționari publici și a unor cetățeni cu privire la inovație.
- ❖ Personal insuficient numeric și nepregătit pentru implementarea unor proiecte mai mari, finanțate din fonduri europene în domenii diverse.
- ❖ Inerție mare privind implicarea factorilor responsabili, dar și a comunității în programele de dezvoltare.
- ❖ Tendința mass-mediei de a reflecta cu precădere, de regulă, fără a verifica, aspectele negative ale anumitor activități din administrație, de cele mai multe ori informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese.
- ❖ Schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient.

Infrastructură

- ❖ Un procent semnificativ al drumurilor comunale riscă să rămână nemodernizate din cauza posibilităților financiare reduse ale comunei, cu efecte negative asupra atractivității zonei și a uzurii premature a autovehiculelor populației.
- ❖ Diminuarea alocărilor financiare ale programelor de finanțare nerambursabilă ce au ca obiectiv modernizarea infrastructurii din mediul rural.
- ❖ Excluderea Comunelor din categoria solicitanților eligibili pentru anumite linii de finanțare ce au ca obiectiv modernizarea infrastructurii din mediul rural.

Economie și mediu de afaceri

- ❖ Nivel ridicat de fiscalitate și birocrație excesivă.
- ❖ Lipsa lichidităților poate conduce la falimentarea unităților locale active de tip microîntreprinderi și chiar a celor medii.
- ❖ Reducerea activității și a veniturilor societăților ca urmare a pandemiei COVID-19.
- ❖ Blocarea creditării din cauza crizei economice și a blocajelor financiare.
- ❖ Lipsa informării populației cu privire la procedura de înființare a unei afaceri.
- ❖ Creșterea ratei inflației și creșterea ratei șomajului vor conduce implicit la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației.
- ❖ Resurse financiare insuficiente pentru co-finanțarea proiectelor europene.
- ❖ Instabilitate legislativă.
- ❖ Migrația forței de muncă calificată în afara județului și în afara granițelor țării.
- ❖ Eroziunea și degradarea calității solurilor ce conduce la scăderea randamentului.
- ❖ Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene.
- ❖ Cunoștințe insuficiente ale agricultorilor în ceea ce privește elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din fonduri FEADR.
- ❖ Lipsa/reducerea subvențiilor pentru agricultură.
- ❖ Frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultură.

Protecția mediului

- ❖ Reducerea suprafeței fondului forestier cu implicații asupra mediului înconjurător.
- ❖ Resurse umane și financiare insuficiente necesare pentru împădurirea terenurilor degradate.
- ❖ Creșterea gradului de indiferență al populației în privința colectării selective a deșeurilor.
- ❖ Intensificarea fenomenelor meteo extreme din cauza schimbărilor climatice.
- ❖ Agravarea fenomenului de secetă cu impact negativ asupra sectorului agricol.
- ❖ Insuficienta preocupare a agenților economici pentru re folosirea ambalajelor.

Patrimoniul și recreere

- ❖ Dezinteres general pentru patrimoniul.
- ❖ Lipsa posibilității afirmării artiștilor din comună.
- ❖ Dispariția meșterilor și creatorilor populari de la nivel local pe fondul lipsei posibilității valorificării produselor create.
- ❖ Scăderea interesului pentru tradiții și obiceiuri.

Capitolul 3. Contextul strategic pentru perioada 2021-2027

3.1 Contextul european de dezvoltare

Strategia de Dezvoltare Economico-Sociala a comunei Viisoara 2021-2027 se suprapune temporal peste două cicluri de programare ale Uniunii Europene: perioada de programare 2014 – 2020, care se va încheia efectiv doar la finalul anului 2023, respectiv perioada de programare 2021- 2027.

În plus pandemia de Covid-19 instalată în Europa și la nivel global în trimestrul I 2020 va conduce, cel mai probabil, la adoptarea la nivel U.E. de noi politici, orientate mai ales către contracararea efectelor economice și sociale ale acestui eveniment neprevăzut.

Liniile directoare ale politicilor UE pentru următoarea perioadă de programare sunt următoarele:
Politica de coeziune a UE 2021- 2027

Pentru perioada 2021 – 2027 se propun cinci obiective de politică:

Europa mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;

- Europa mai verde – cu emisii scăzute de carbon;
- Europa mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;
- Europa mai socială – implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- Europa mai aproape de cetățeni. – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor

urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

De asemenea, Politica de Coeziune are în vedere și două aspecte orizontale, respectiv: Consolidarea capacității administrative și Cooperarea în afara zonei de program.

În anul 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2021- 2027, care cuprinde:

- **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** – COM (2018) 375 final PROPUNERE DE REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrațiune, Fondului pentru securitate internă și instrumentului pentru managementul frontierelor și vize;

- **Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)** – COM (2018) 372 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;

- **Regulamentul privind cooperarea teritorială** – COM (2018) 374 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă;

- **Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră** – COM (2018) 373 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind un mecanism de soluționare a obstacolelor juridice și administrative în context transfrontalier;

- **Regulament privind Corpul european de solidaritate** – COM (2018) 440 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a programului ”Corpul european de solidaritate” și de abrogare a Regulamentului privind Corpul european de solidaritate și a Regulamentului (UE) nr. 375 /2014;
- **Regulamentul privind ”Fondul social european plus” (FSE+)** – COM (2018) 382 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul social european Plus (FSE+);
- **Regulamentul privind planurile strategice PAC** – COM (2018) 392 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013;
- **Regulamentul privind Fondul european pentru afaceri maritime și activități pescărești (FEAM)** – COM (2018) 390 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul European pentru afaceri maritime și activități pescărești și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 508/2014;
- **Regulamentul privind Fondul european de ajustare și globalizare (FEG)** – COM (2018) 380 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul european de ajustare la globalizare (FEG);
- **Regulamentul privind sprijinul pentru reforme** – COM (2018) 391 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a Programului de sprijin pentru reforme. Regulamentul privind prevederile comune conține un set unic de norme pentru 7 fonduri UE implementate în gestiune partajată, respectiv: Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european+, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul pentru azil și migrațiune (FAMI), Fondul pentru securitate internă (ISF) și Instrumentul pentru frontiere externe și vize (IBMF). Comparativ cu acutala perioadă de programare, CPR nu mai acoperă Fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR).

Politica agricolă și de dezvoltare rurală pentru perioada 2021 – 2027

Conform regulamentelor propuse în 2018, politica agricolă comună și de dezvoltare rurală vizează îmbunătățirea în continuare a dezvoltării sustenabile a agriculturii, a sectorului alimentar și a zonelor rurale, prin intermediul celor două fonduri Fondul European pentru Garantare Agricolă (FEGA) și Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). Acestea contribuie la îndeplinirea următoarelor obiective generale:

- promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care garantează securitatea alimentară;
- stimularea îngrijirii mediului și a combaterii schimbărilor climatice și contribuția la îndeplinirea obiectivelor Uniunii legate de mediu și climă;
- consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale;

Obiectivele generale sunt completate de obiectivul transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

Obiective specifice:

- sprijinirea veniturilor fiabile ale femeilor și a rezilienței în întreaga Uniune, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;
- îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
- contribuie la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;
- promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul;
- contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
- atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale;
- promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;
- îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor sociale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și sustenabile, la deșeuri alimentare și bunăstarea animalelor.

Programul Europa Digitală pentru perioada 2021 – 2027

Programul are următoarele obiective generale: să sprijine transformarea digitală a economiei și a societății europene și să aducă beneficii cetățenilor și întreprinderilor europene. Programul va consolida capacitățile Europei în domenii cheie ale tehnologiilor digitale prin implementarea acestora pe scară largă, respectiv va extinde difuzarea și adoptarea acestora în domenii de interes public și de către sectorul privat.

Programul va avea cinci obiective specifice și obiective operaționale corespunzătoare:

- OS1 Calculul de înalta performanță
- OS2 Inteligența artificială
- OS3 Securitatea cibernetică și încrederea
- OS4 Competențele digitale avansate
- OS5 Dezvoltarea, utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea

Politici UE în domeniul energiei până în 2030

Țintele stabilite pentru 2030 în cadrul politicii energetice sunt:

- Gaze cu efect de sera – o reducere de 40% a emisiilor de gaze cu efect de seră comparativ cu nivelurile din 1990
- Energii regenerabile – cel puțin 32% consum de energie regenerabilă, cu o clauză de revizuire ascendentă în 2023;
- Eficiență energetică – o țintă indicativă pentru o îmbunătățire a eficienței energetice la nivelul UE de cel puțin 32%, continuând ținta de 20% pentru 2020
- Piața internă de energie – sprijinirea finalizării pieței interne a energiei prin atingerea țintei de 10% de interconectare a energiei electrice până în 2020, în vederea atingerii a 15% până în 2030.

Politica UE în domeniul schimbărilor climatice

Propune ca și obiectiv pe termen lung (2050) reducerea emisiilor cu 80 – 95 % comparative cu nivelul din 1990. Strategia UE privind adaptarea la schimbările climatice include măsuri precum: utilizarea unei cantități mai mici de apă, adaptarea regulamentelor privind construcțiile, construcții împotriva inundațiilor, dezvoltarea unor culturi adaptate unor condiții de secetă.

Drumul către o economie neutră din punct de vedere climatic necesită acțiuni comune în șapte domenii strategice:

- Eficiență energetică;
- Implementarea de surse regenerabile;
- Mobilitate curată, sigură și conectată;
- Industrie competitivă și economie circulară;
- Infrastructură și interconectări;
- Bio-economie și scurgeri naturale de carbon;
- Captarea și stocarea carbonului pentru a face față emisiilor rămase.

Pactul ecologic european (European Green Deal)

Obiectivele propuse în cadrul acestui pact:

- o Sporirea nivelului de ambiție al UE în materie de climă pentru 2030 și 2050;
- o Furnizarea de energie curată, sigură și la prețuri abordabile;
- o Mobilizarea sectorului industrial pentru o economie curată și circulară;
- o Construirea și renovarea clădirilor într-un mod eficient din punct de vedere energetic și din punctul de vedere al utilizării resurselor;
- o Accelerarea tranziției către o mobilitate durabilă și inteligentă;
- o "De la fermă la consumator": conceperea unui sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic;
- o Conservarea și refacerea ecosistemelor și a biodiversității;
- o Reducerea poluării la zero pentru mediu fără substanțe toxice;
- o Mobilizarea cercetării și încurajarea inovării;

Politica UE în domeniul IMM-urilor

Pentru următoarea perioadă în cadrul Politicii UE în domeniul IMM-urilor Comisia Europeană va derula noi inițiative care vizează șapte obiective strategice:

1. Să permită IMM-urilor să lucreze într-un mediu juridic și administrativ modern
 - regulile trebuie să fie suficient de flexibile să permită inovația, noi modele de afaceri și transformarea digitală;
 - legislația trebuie să evite ca IMM-urile să suporte sarcini administrative și disproporționate;
2. Să realizeze o piață unică prietenoasă cu IMM-urile
 - îmbunătățirea accesului IMM-urilor la informații despre piețe și reglementări;
 - să simplifice procedurile administrative necesare pentru operarea transfrontalieră;
 - asigurarea faptului că activitatea legislativă națională nu generează noi bariere în calea comerțului;
 - adoptarea unor reguli UE care reflectă realitățile unei noi generații de produse în care bunurile, serviciile și tehnologiile digitale funcționează împreună;
3. Să ajute IMM-urile să se internaționalizeze în afara UE
 - viitoarele acorduri de comerț liber ar trebui să includă un capitol pentru IMM-uri;
 - strategia UE de acces la piețe ar trebui să se concentreze pe IMM-uri;
 - îmbunătățirea serviciilor UE în domeniul internaționalizării IMM-urilor;
4. Să sprijine IMM-urile în transformarea lor digitală;
 - coordonarea inițiativelor naționale de digitalizare;
 - dezvoltarea unui program de digitalizare a Europei;
 - întărirea securității cibernetice, stabilirea unor standarde comune pentru infrastructura digitală și creșterea investițiilor în instruirea personalului;

5. Să sprijine IMM-urile în eforturile lor de inovare
 - întărirea ecosistemelor de cercetare și inovare;
 - crearea unui cadru pentru o piață UE prietenoasă cu inovarea, în care guvernele să acționeze ca și clienți care lansează produsele și sistemele inovatoare legate de tranziția energetică, economia circulară, etc.
6. Să îmbunătățească accesul IMM-urilor la finanțare
 - îmbunătățirea pietelor de capital și a cadrului de reglementare pentru finanțarea IMM-urilor;
 - UE ar trebui să încurajeze dezvoltarea de surse alternative de finanțare;
 - Băncile ar trebui să ia în considerare și elemente calitative atunci când evaluează cererile de creditare pentru IMM-uri.
7. Să îmbunătățească accesul IMM-urilor la competențe, talente și consultanță externă.
 - îmbunătățirea accesului IMM-urilor la o forță de muncă calificată;
 - asigurarea accesului antreprenorilor la instrumente care ajută la dezvoltarea abilităților lor pentru asumarea responsabilităților lor sociale;
 - reforma pieței muncii.

Programul InvestEU (2021 – 2027)

Obiectivul general al Programului este de a sprijini obiectivele politice ale Uniunii prin intermediul unor operațiuni de finanțare și de investiții care contribuie la: competitivitatea Uniunii, inclusiv inovarea și digitalizarea; durabilitatea și creșterea economiei Uniunii; reziliența socială și caracterul incluziv al Uniunii; integrarea piețelor de capital ale Uniunii, prin diversificarea surselor de finanțare pentru întreprinderile din Uniune și prin promovarea finanțării durabile.

Programul InvestEU are următoarele obiective specifice:

- Sprijinirea finanțării și a operațiunilor de investiții în infrastructură durabilă în domeniile transportului energiei, conectivității digitale, aprovizionării și prelucrării materiilor prime, spațiului, oceanelor și apei, deșeurilor, naturii și alte infrastructuri de mediu, echipamentelor, bunurilor mobile și implementării tehnologiilor inovatoare care contribuie la îndeplinirea obiectivelor de mediu sau de sustenabilitate socială ale Uniunii sau la ambele obiective, ori care respectă standardele de mediu sau de sustenabilitate socială ale Uniunii;
 - Sprijinirea finanțării și operațiunilor de investiții în domeniile cercetării, inovării și digitalizării;
 - Sporirea accesului la finanțare și a disponibilității fondurilor pentru IMM-uri și, în cazuri justificate în mod corespunzător, pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie;
 - Sporirea accesului la și a disponibilității microfinanțării și a finanțării întreprinderilor sociale, sprijinirea finanțării și a operațiunilor de investiții legate de investițiile și competențele sociale și dezvoltarea consolidarea piețelor de investiții sociale: microfinanțare, finanțarea întreprinderilor sociale și economie socială, competențe, educație, formare și servicii conexe, infrastructura socială (inclusiv locuințe sociale și studentești, inovare socială, asistență medicală și de îngrijire pe termen lung, incluziune și accesibilitate, activități culturale cu obiectiv social, integrarea persoanelor vulnerabile, inclusiv a resortisanților țărilor terțe.

O nouă agendă europeană pentru cultură (2018)

- Noua agendă are trei obiective strategice, cu dimensiuni sociale, economice și externe:
 1. Dimensiunea socială – valorificarea potențialului culturii și al diversității culturale pentru coeziunea și bunăstarea socială;
 2. Dimensiunea economică – sprijinirea creativității bazate pe cultură în domeniul educației, al inovării, al creării de locuri de munca și al creșterii;
 3. Dimensiunea externă – consolidarea relațiilor culturale internaționale.

Acțiuni transversale:

- Protejarea și valorificarea patrimoniului cultural
- Digital4Culture – strategie pentru a valorifica propunerile din domeniul drepturilor de autor, al audiovizualului și al radiodifuziunii.

Politica UE în domeniul tursimului

Își propune să mențină Europa pe primul loc ca și destinație și, în același timp, să maximizeze contribuția industriei la creștere și ocupare și să promoveze cooperarea între statele membre UE, în special prin schimbul de bune practici. În cadrul Comunicării Comisiei Europene "Europa, destinația turistică nr. 1 la nivel mondial – un nou cadru politic pentru turism în Europa" au fost identificate patru acțiuni prioritare: stimularea competitivității în sectorul turismului european, promovarea dezvoltării unui turism sustenabil, responsabil și de calitate ridicată și consolidarea imaginii Europei ca o colecție de destinații sustenabile și de înalta calitate

Fondul Social European + (FSE+)

FSE+ sprijină următoarele obiective specifice în domeniile de politică ale ocupării forței de muncă, educației, incluziunii sociale și sănătății, contribuind astfel la obiectivul de politică intitulat "O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale"

- Îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele în cautarea unui loc de muncă, în special pentru terți, șomerii de lungă durată și persoanele inactive, promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipe necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii;
- Promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor, a unui mediu de lucru sănătos care să reducă riscurile la adresa sănătății, a adaptării la schimbare a lucrărilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor și a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate;
- Îmbunătățirea calității, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, pentru a sprijini dobândirea de competențe – cheie, inclusiv de competențe digitale;

- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
- Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională;
- Favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;
- Promovarea integrării socioeconomice a resortisanților țărilor și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri auziliare.

3.2 Contextul național de dezvoltare

Conform Acordului de Parteneriat pentru perioada 2021-2027 la nivelul României se propune următoarea arhitectură a programelor operaționale aferente implementării politicii de coeziune la nivel național:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
4. Programul Operațional Sănătate (POS)
5. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
6. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
7. Programul Operațional de Tranzitie Justă (POTJ)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

La acestea se vor adauga la nivel național:

1. Programul Acvacultura și Pescuit (PAP) – finantat din FEPAM
2. Programul National Strategic (PNS) – finantat din FEADR
3. Programul InterregNext Romania-Republica Moldova
4. Programul National Fondul azil, migratie și integrare
5. Programul National Fondul securitate interna

Legătura dintre propunerile naționale și cele cinci obiective de politică ale Politicii de Coeziune stabilite la nivelul UE pentru perioada 2021-2027 este prezentată mai jos:

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
OP 1 - O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformari economice inovatoare și inteligente		
Digitalizare	Utilizarea digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	Continuarea dezvoltării și utilizării de infrastructuri mari CDI, de relevanță la nivel european și global, ca instrumente pentru transfer tehnologic
		Dezvoltarea oportunităților de afaceri prin utilizarea rezultatelor din cercetare și creșterea numărului de întreprinderi inovatoare, creșterea numărului de cercetători și investiții pentru trecerea de la concept la produs, sprijinirea dezvoltării și utilizării clusterelor cu accent pe exploatarea inovative și completarea verigilor lipsă din cadrul lanțului de verificare
		Creșterea succesului și performanței proiectelor de CDI prin identificarea mix-ului de intervenții, a necesarului de formare asociat specializărilor inteligente și dezvoltarea capacităților administrative
		Susținerea implementării mecanismelor de economie circulară în companiile românești
		Creșterea gradului de digitalizare al proceselor, produselor și serviciilor publice prin continuarea digitalizării proceselor și serviciilor publice aferente infrastructurilor critice (cum ar fi fiscalitate, pensii), evenimentelor de viatc (EV) rămase neacoperite din perioada 2014-2020) a., asigurarea interoperabilitatii și a securității cibernetice, precum și prin creșterea gradului de digitalizare în domeniile educație, cultura și ocupare

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
		Digitalizarea în educație prin creșterea gradului de digitalizare în domeniu atât în ceea ce privește evenimentele de viață aferente, cât și în ceea ce privește utilizarea digitalizării ca instrument pentru frecvență și creștere a gradului de cultură Îmbunătățirea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții informatice complexe prin ameliorarea cadrului de interoperabilitate la nivelul serviciilor publice Digitalizarea administrației și serviciilor publice la nivel local (siguranță publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS - intervenții de tip smart-city) Transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale care conduc noi modele de afaceri, sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH) Digitalizarea în învățământul preuniversitar, profesional și tehnic/dual și universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming etc
IMM-uri	Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	Introducerea investițiilor tehnologice (inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială), a investițiilor pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a IMM-urilor, precum și susținerea la nivel regional a Hub-urilor Inovative Digitale Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare, sprijinirea clusterelor, sprijin pentru crearea de noi întreprinderi și trecerea de la stadiul de start-up la cel de scale-up Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Cercetarea medicală	Intervenții în cercetarea din domeniul medical	Acțiuni dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de plasmă sau derivate, producție de vaccinuri
		Cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ netransmisibile (ex. combaterea cancerului)
		Realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii
Digitalizarea în medicină	Intervenții pentru digitalizare în domeniul medical	Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS), Observatorul național pentru date în sănătate, soluții digitale în infrastructura din scanate (ex.: digitizare internă și externă a instituțiilor medicale), uniformizarea fluxurilor informaționale
OP 2 – O Europa mai verde		
Energie	Eficiență energetică	Sprijinirea marilor întreprinderi, respectiv a IMM-urilor, în acțiunile de îmbunătățire a eficienței lor energetice, prin proiecte demonstrative
		Îmbunătățirea eficienței energetice în clădiri publice și rezidențiale, inclusiv prin utilizarea unor surse alternative de energie, precum și consolidarea clădirilor, în funcție de riscurile identificate
		Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate pe bază de combustibili alternativi/SACET de condominiu
	Sisteme și rețele inteligente de energie	Promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
		Implementarea de soluții digitale pentru localizarea/ izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban
		Măsuri de creștere a adecvantei SEN prin investiții în soluții de flexibilitate
		Implementarea de soluții privind stocarea energiei “behindthemeteter”

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Apă și apă uzată	Apă și apă uzată	Construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizarea (treapta terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e. , inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea ncmolurilor rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de ape uzate, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național
		Construirea și reabilitarea și de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuire a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de ape și ape uzate.
		Măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc).
		Pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de ape și ape uzate.
		Consolidarea capacității actorilor implicați în sector.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Managementul deșeurilor	Economie circulara	Investiții în extinderea sistemelor de colectare separate atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeseurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectare, transportul deșeurilor și stocarea temporară, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar).
		Investiții privind valorificarea materială a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobica).
		Investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente.
		Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme.
		Întărirea capacității instituționale a actorilor din sector în vederea accelerării tranziției spre economia circulară.
Biodiversitate	Biodiversitate	Îmbunătățirea accesului administratorilor/ custozilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediu marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură.
		Menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management al siturilor Natura 2000, planuri de acțiune pentru specii, și după caz a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
		Facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor și consolidarea capacității de management al rețelei Natura 2000 și al altor arii naturale protejate de interes național.
Poluarea aerului	Calitatea aerului	Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi, prin înlocuirea sau up-datarea echipamentelor existente de micșorare a poluanților, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE, conform prevederilor directivelor europene.
Riscuri	Managementul riscurilor	Amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului.
		Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidrometeorologice severe (inundații și secete) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice.
		Consolidarea capacității administrative pentru asigurarea implementării directivelor europene în domeniu.
		Continuarea măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.
		Sprrijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusive creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Poluarea solurilor	Situri contaminate	Sprrijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor Potențial contaminate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă).
		Remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calității factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusiv monitorizare postremediere a acestora.
Spații urbane degradate	Regenerare urbană	Regenerarea spațiilor urbane degradate prin investiții în infrastructura verde în zonele urbane și/sau reconversia funcțională a acestora.
Transporturi	Mobilitate urbana	Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi).
		Dezvoltarea unor culoare de mobilitate.
		Realizarea de infrastructuri specifice pentru combustibili alternativi.
		Dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport public de metrou în regiunea Bucuresti Ilfov.
		Dezvoltarea transportului metropolitan precum și îmbunătățirea calității serviciilor pe calea ferata prin asigurarea unor mijloace de transport ecologice pentru transportul călătorilor, precum și infrastructura pentru transportul public, sisteme inteligente de transport pentru transport public, ciclism și infrastructura de transport pietonal, dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, achiziționare de troleibuze, autobuze, modernizare, echipare depou, e-ticketing.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Acvacultura	Pescuit și acvacultura	Sprijinirea activităților de pescuit durabile din punct de vedere economic, social și al mediului.
		Promovarea activităților sustenabile de acvacultură.
		Promovarea marketingului, calitatii și valorii adăugate a produselor din pescuit și din acvacultura, precum și procesarea acestor produse.
OP 3 – O Europa mai conectată prin creșterea mobilității și conectivitatea TIC regională		
Conectivitate	Dezvoltarea infrastructurii de transport, în special pe rețeaua principală, precum și conexiunea regiunilor la rețeaua TEN-T prin realizarea variantelor ocolitoare și a racordurilor lipsă, care vă permite o mai bună interconectare a regiunilor, dar și a României cu alte State Membre	Creșterea accesibilității regiunilor și populației prin construcția/ modernizarea rețelei rutiere și feroviare, la standarde europene, în special la nivelul rețelei TEN-T.
		Finalizarea tronsoanelor rutiere inițiate anterior și continuarea investițiilor în dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale pentru asigurarea accesibilității la piețele internaționale.
		Reabilitarea și modernizarea drumurilor naționale care asigură conectivitatea zonelor cu o accesibilitate redusă.
		Realizarea de legături rutiere secundare reabilite și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene inclusiv de tip descărcări autostradă).
		Îmbunătățirea sistemului de management al infrastructurii rutiere și a condițiilor de siguranță.
		Finalizarea investițiilor inițiate pe tronsoanele feroviare care asigură conectivitatea cu piețele internaționale, în coordonare cu proiectele propuse spre finanțare în CEF, îmbunătățirea condițiilor de management și control al traficului feroviar; implementarea unui mixt de măsuri de reformă și optimizare a serviciilor.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
		Creșterea atractivității transportului naval prin îmbunătățirea condițiilor de navigație prin investiții în infrastructura portuară și prin investiții încă navigabile.
		Creșterea atractivității transportului intermodal pentru atragerea unui volum crescut de mărfuri manipulat în terminale intermodale (inclusiv în porturi).
OP 4 – O Europa mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale		
Educație	Educație	Investiții pentru îmbunătățirea accesibilității, calității și caracterului abordabil, din punctul de vedere al costurilor, ale educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv ale infrastructurii aferente.
		Investiții pentru a preveni abandonul școlar timpuriu, prin introducerea: unei abordări centrate pe elev, pentru copiii expuși acestui risc, a unor programe „A doua șansă”, flexibile, dar și a unor servicii relevante de consiliere și orientare profesională, concomitent cu îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice, astfel încât să poată să acorde atenția necesară copiilor din grupurile vulnerabile /dezavantajate.
		Investiții pentru a ameliora calitatea educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze evoluțiilor înregistrate pe piața forței de muncă, inclusiv formările necesare și furnizarea de echipamente specifice.
	Investiții pentru a sprijini dezvoltarea unor metode și tehnici de predare inovatoare și eficiente.	
	Infrastructura educațională	Îmbunătățirea accesului la educație prin construire /reabilitare /modernizare /dotare pentru toate tipurile de instituții de educație (preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar centre de educație și formare profesională/ învățământ dual, etc.).

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Ocupare	Accesul pe piața muncii	Integrarea tinerilor pe piața muncii
		Asigurarea accesului la ocupare pentru categoriile vulnerabile, inclusiv creșterea ocupării femeilor.
		Dezvoltarea culturii antreprenoriale, sprijinirea antreprenoriatului și a economiei sociale.
		Dezvoltarea mecanismelor de anticipare a competențelor și de monitorizare a politicilor active de ocupare.
		Dezvoltarea dialogului social și implicarea partenerilor sociali în implementarea politicilor de ocupare, inclusiv prin creșterea capacității acestora.
		Asigurarea unui mediu de lucru sigur și sanatos și promovarea îmbătrânirii active.
		Creșterea participării la învățarea pe parcursul întregii vieți pentru asigurarea tranzițiilor pe piața muncii și a mobilității profesionale a angajaților.
Sanatate	Sanatate	Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial, inclusiv: implementarea planului de tranziție, acțiuni de instituționalizare/bugetare a spitalelor regionale, acțiuni de operaționalizare a spitalelor regionale, elaborarea și implementarea planului de formare a personalului.
		Dotarea și/sau modernizarea infrastructurii: cabinetelor medicilor de familie, a centrelor / compartimentelor unde se furnizează servicii de asistență medicală comunitară, în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică.
		Dotarea/ extinderea/ modernizarea / reabilitarea infrastructurii publice: a unităților sanitare/ altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu, a centrelor regionale de screening (ex. cancer mamar, cancer colorectal, cancer col uterin etc).

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
		Dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară.
		Servicii de reabilitare, paliativ și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității.
		Investiții în infrastructura și servicii care vizează: unitățile sanitare dedicate serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe; structurile sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică; Sistemul național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei.
		Implementarea de programe de screening populațional/ diagnosticare tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile.
		Măsuri privind diagnosticarea precoce și/sau tratament, precum și creșterea capacității de îngrijire medicală a pacientului critic prenatal/ neonatal/ postneonatal.
		Măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical.
		Măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Incluziune socială	Sprijinirea incluziunii și promovarea dreptului la demnitate socială	Acoperirea nevoii de servicii sociale primare în mediul rural (rețele de asistenți sociali, servicii sociale pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, rețea de asistență medicală comunitară).
		Extinderea rețelei de servicii de îngrijire de zi (inclusiv servicii de recuperare și respiro pentru copii cu dizabilitati) pentru copiii aflați în risc de separare de familie și pentru persoanele adulte cu dizabilitati.
		Creșterea capacității serviciilor de îngrijire a persoanelor vârstnice la domiciliu pentru mediul urban, centrelor de găzduire și de integrare pentru migranți, serviciilor pentru victimele violenței domestice și ale traficului de persoane.
		Dezvoltarea unei rețele de suport pentru persoanele vârstnice izolate/fără susținători legali și dezvoltarea de programe de voluntariat la nivel local.
		Sprijinirea autorităților locale pentru clarificarea situației juridice a așezărilor informale, pentru diagnoza socială în cadrul comunității ssi pentru nevoia de locuire în cazul calamitațiilor și pentru punerea în aplicare a strategiilor DLRC.
		Dezvoltarea rețelei de servicii pentru persoanele cu adicții și persoanele fără adăpost, pentru sprijinirea persoanelor post-detenție, de suport pentru încadrarea persoanelor cu dizabilități, de servicii mobile de recuperare pentru persoanele cu dizabilități.
		Crearea serviciilor de suport pentru asistarea deciziei pentru persoanele cu capacitate restrânsă de exercițiu.
		Sprijinirea persoanelor cu dizabilități în accesarea echipamentelor și tehnologiilor asistive, a familiilor monoparentale, a participării copiilor școlari în tabere de creație/sportive.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
		Consilierea și orientarea tinerilor în proces de dezinstitutionalizare și a copiilor cu probleme legate de comportament. Asigurarea de ajutor material sub formă de alimente, produse igiene, pachet pentru copil și masă caldă pentru persoanele dezavantajate. Creșterea calității serviciilor sociale prin asigurarea specializării/ perfecționării specialiștilor din domeniul social. Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale în mediul urban. Dezvoltarea infrastructurii de servicii de recuperare pentru veterani. Dezvoltarea unei infrastructuri specific pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului și promovarea nondiscriminării.
OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale		
Dezvoltare urbana	Dezvoltare urbana integrată	Investiții în municipiile reședințe de județ, inclusiv zonele funcționale, cu scopul de a consolida capacitatea de planificare și coordonare pentru gestionarea investițiilor urbane integrate, pentru a genera creștere economică, inovare și productivitate, precum și pentru a asigura accesul la noi locuri de muncă și servicii publice de bază la nivel local, în linie cu potențialul de creștere al acestora și în baza unei abordări personalizate. Investiții în zonele urbane de mici dimensiuni (municipii și orașe), inclusiv zonele funcționale, pentru asigurarea unui standard de viață minim acceptabil pentru toți cetățenii și creșterea rezilienței și potențialului de dezvoltare a acestora. Investiții în regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice urbane.

Domeniu	Obiectiv specific	Priorități de investiții naționale / regionale
Patrimoniu și turism	Investiții în patrimoniul cultural, natural și turism	Investiții în infrastructura turistică, inclusiv în noi tehnologii, dezvoltarea unei rețele de destinații turistice competitive, precum și creșterea calității serviciilor.
		Investiții de conservare și restaurare a patrimoniului cultural (cetăți medievale, mănăstiri și biserici, centre etnografice, monumente arheologice, case memoriale, alte măsuri de recunoaștere a valorilor naționale etc).
Dezvoltare teritorială integrată	Dezvoltare teritorială integrată	Continuarea implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabile a ITI Delta Dunării și implementarea Strategiei ITI Valea Jiului.
		Finantarea strategiilor DLRC pentru comunitati urbane cu peste 20.000 de locuitori.

3.3 Contextul regional de dezvoltare

Prioritățile și obiectivele specifice ale regiunii, conform versiunii draft (mai 2020) a strategiei de dezvoltare regională Nord-Est 2021-2027 sunt:

P.1. Dezvoltarea unei economii competitive:

O.S.1.1. Stimularea capacităților de inovare-cercetare și promovare a adoptării tehnologiilor avansate

O.S. 1.2. Sprijinirea infiintarii de noi firme, competitive și sustenabile, in domenii de interes local și regional

O.S. 1.3. Îmbunatatirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată

O.S.1.4. Îmbunatatirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei

O.S. 1.5. Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative

O.S. 1.6. Creșterea competitivității economice în mediul rural

O.S. 1.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent

P.2. Dezvoltarea capitalului uman:

O.S. 2.1. Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor

O.S. 2.2. Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate

O.S. 2.3. Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern

O.S. 2.4. Combaterea săraciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin

P.3. Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor:

O.S. 3.1. Sprijinirea și promovarea eficienței energetice

O.S. 3.2. Promovarea managementului durabil al apei

O.S. 3.3. Promovarea tranziției către economia circulară

O.S. 3.4. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor

O.S. 3.5. Îmbunatatirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării

P.4. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile

O.S. 4.1. Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport

O.S. 4.2. Îmbunatatirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză

O.S. 4.3. Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană

O.S. 4.4. Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală

O.S. 4.5. Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizarea de investiții în infrastructura locală

Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Nord-Est (RIS 3) stabilește un număr de 6 domenii de specializare inteligentă ale regiunii, respectiv:

- Agro-alimentar
- Textile și noi materiale avansate
- Biotehnologii
- Mediu și Energie
- Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor (IT&C)
- Turism pentru stil de viață sănătos

Prioritățile orizontale pentru specializarea regională sunt:

P1. Dezvoltarea competențelor de inovare în rândul noilor generații:

1.1. Promovarea parteneriatelor între instituțiile de învățământ regionale pentru sincronizarea ofertei de pregătire cu nivelul actual al inovării în domeniile prioritare smart

1.2. Facilitarea schimburilor între elevi, studenți, masteranzi, doctoranzi și firmele inovatoare din sectoarele prioritare smart

1.3. Promovarea parteneriatelor cu instituțiile de învățământ regionale pentru dezvoltarea activităților extrașcolare, promovarea creativității și atitudinii inovative

P2. Sprijinirea întreprinderilor inovative din Regiunea Nord-Est:

2.1. Sprijin pentru transformarea ideilor inovative în idei de afaceri

2.2. Dezvoltarea (crearea, extinderea, dotarea și acreditarea) infrastructurilor de TT și PST și a competențelor personalului propriu acestora pentru a diversifica oferta de servicii de transfer tehnologic și a comercializa rezultatele cercetării

2.3. Sprijin pentru implementarea de către IMM inovative a unor instrumente financiare

2.4. Sprijin pentru implementarea de către IMM și clusterare a unor investiții directe pentru dezvoltarea tehnologică, a economiei durabile și incluzive

P3. Sprijinirea inițiativelor de clusterizare și internaționalizare

3.1. Crearea și consolidarea rețelelor de afaceri și a clusterelor regionale

3.2. Promovarea cooperării interregionale (în special Platformele Tematice S3) și internaționalizarea afacerilor

3.3. Atragerea investițiilor străine directe în domenii prioritare smart

Capitolul 4. Viziune, obiective și măsuri de dezvoltare a comunei Viisoara

4.1 Viziunea de dezvoltare

Susținerea unui mediu economic social, competitiv, stabil, sănătos și diversificat care să asigure creșterea economică continuă și creșterea calității vieții cetățenilor Comunei.

4.2 Obiectivul general

Dezvoltarea economico-socială echilibrată și durabilă a comunei Viisoara, care să conducă la creșterea calității vieții și la reducerea disparităților față de comunele din regiunile dezvoltate ale Uniunii Europene.

Strategia de dezvoltare locală creionează o viziune de dezvoltare pentru orizontul de timp estimativ 2021 - 2027 și identifică o serie de obiective strategice care sunt transpuse în obiective specifice și acțiuni concrete.

Rezultatele analizei SWOT, rezultatele obținute în urma analizei informațiilor referitoare la toți indicatorii importanți împreună cu prioritățile de la nivelul strategiilor și politicilor relevante în plan local, regional și național, concură la trasarea unui model de dezvoltare activ asupra teritoriului Comunei și a principalelor domenii de activitate. Sunt vizate principalele domenii de interes care au fost urmărite și în cadrul analizei SWOT, a căror viitoare abordare se reflectă în enunțarea obiectivului general, a obiectivelor strategice și a obiectivelor specifice, după cum urmează.

Astfel, în orizontul de timp propus, Comuna Viisoara va fi un teritoriu armonios alcătuit, prin cultivarea, protejarea și valorificarea resurselor locale naturale și prin susținerea propunerilor care soluționează în mod eficient probleme actuale, în acord cu cele mai noi standarde de dezvoltare și prin promovarea și susținerea capitalului uman la toate treptele, economic, social, educațional, sanitar, cultural.

4.3 Prioritățile și obiectivele strategice

Prioritatea 1: Dezvoltarea Infrastructurii

O.S. 1.1 Modernizarea infrastructurii rutiere;

O.S. 1.2 Achiziția de utilaje multifuncționale pentru întreținerea drumurilor și a spațiilor publice;

O.S. 1.3 Introducerea rețelei de canalizare;

O.S. 1.4 Introducerea rețelei de alimentare cu gaze naturale;

O.S. 1.5 Reabilitarea și modernizarea unităților de învățământ;

O.S. 1.6 Construcția de săli și terenuri de sport;

O.S. 1.7 Construirea unui Centru de Zi pentru persoane aflate în situații de risc;

O.S. 1.8 Modernizarea clădirilor aflate în domeniul public al comunei și utilizarea acestora în scop social.

Prioritatea 2: Modernizarea serviciilor pentru populație

- O.S. 2.1 Întărirea capacității instituționale: Operaționalizarea serviciilor, a pregătirii profesionale și a relației funcționar – contribuabil;
- O.S. 2.2 Informatizare și investiții în resursele umane;
- O.S. 2.3 Creșterea nivelului de securitate a satelor;
- O.S. 2.4 Constituirea de parteneriate pentru realizarea unor investiții în capitalul uman;
- O.S. 2.5 Reducerea birocrăției și digitalizarea serviciilor pentru populație;
- O.S. 2.6 Păstrarea tradițiilor locale și dezvoltarea sectorului creativ;
- O.S. 2.7 Amenajarea spațiilor verzi și de agrement, locuri de joacă;
- O.S. 2.8 Creșterea calității serviciilor publice locale și prin dotarea tehnologică a acestora.

Prioritatea 3: Protecția Mediului

- O.S. 3.1 Combaterea eroziunii solului, amenajări cursuri de apă, regularizări;
- O.S. 3.2 Amenajarea izlazurilor comunale;
- O.S. 3.3 Combaterea poluării aerului, solului și apelor prin acțiuni de împădurire și creare de perdele forestiere, testare a calității apei din râuri și iazuri și informarea populației cu privire la acțiunile care poluează aerul și mediul înconjurător;
- O.S. 3.4 Producerea energiei din surse regenerabile;
- O.S. 3.5 Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat public;
- O.S. 3.6 Sprijinirea transportului electric;
- O.S. 3.7 Modernizarea sistemului de colectare a deșurilor.

Prioritatea 4: Dezvoltarea economiei și stimularea mediului de afaceri

- O.S. 4.1 Crearea unui cadru favorabil dezvoltării activităților industriale pe raza comunei Viisoara;
- O.S. 4.2 Creșterea nivelului de informare în rândul populației, cu privire la realizarea de investiții cu fonduri europene nerambursabile;
- O.S. 4.3 Sprijinirea acțiunilor de cooperare între fermieri;
- O.S. 4.4 Stimularea și sprijinirea antreprenoriatului;
- O.S. 4.5 Asigurarea facilităților necesare pentru dezvoltarea serviciilor;
- O.S. 4.6 Amenajarea zonelor de agrement și a punctelor turistice;
- O.S. 4.7 Asigurarea suportului pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri inovative pentru IMM-uri.

Capitolul 5. Implementarea Strategiei

5.1 Plan de proiecte propuse în cadrul strategiei de dezvoltare locală a comunei Viisoara în perioada 2021-2027

PROIECTE PROPUSE ÎN CADRUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI VIISOARA, JUDEȚUL VASLUI, PENTRU PERIOADA 2021-2027

Proiecte prioritare pentru comuna Viisoara

Actiuni

- ❖ Proiecte de promovare a comunei cu scopul de a atrage persoane care sa-si stabileasca domiciliul in comuna Viisoara
- ❖ Proiecte de renovare/reabilitare/construire locuinte sociale pentru a atrage persoane tinere care sa-si stabileasca domiciliul in comuna Viisoara
- ❖ Proiecte de promovare „casa de vacanta” sau „locuinta de la tara” pentru persoanele din mediul urban care-si doresc sa se bucure de un mediu curat, linistit si tihnit in mediul rural
- ❖ Proiecte pro-nataliste la nivel si local prin implementarea unor programe sociale țintite către familiile și copii

Indicatori: cresterea populatiei cu minim 5%

Resurse: Bugetul local; Fonduri guvernamentale; Fonduri europene nerambursabile

Responsabil/instituție: Primăria comunei Viisoara

Termen de realizare: 2021 - 2027

Nr. crt	Acțiuni	Indicatori	Resurse	Responsabil/ instituție	Termen de realizare
1.	Modernizarea infrastructurii rutiere	Număr de km de drum asfaltat/ pietruit/reabilitat/ modernizat	Bugetul local Fonduri	Departamentul urbanism al Primăriei comunei Viisoara	2021-2027
	Amenajare trotuare în comună, ulițe, podețe, alei comunale, parcări Reabilitare și modernizare infrastructura rutiera afectată de viituri	Număr de km modernizați Nr. de km de trotuare reabilitate, inclusiv facilități pentru persoanele cu dizabilități Nr. km de zonă pietonală			
2.	Achiziția de utilaje multifuncționale pentru întreținerea drumurilor și a spațiilor publice din comuna	Număr de utilaje multifuncționale pentru lucrările de întreținere drumuri (sătești, comunale, județene, naționale), spații verzi, spații de joacă, cimitire, șanțuri, etc.	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile – GAL Podu Inalt Vaslui	Serviciul achiziției publice/Serviciul Gospodărire Comunală/ Primăria comunei Viisoara	2021-2027
3.	Inițierea rețelei de canalizare, apă menajeră și apă pluvială	Nr. de km de rețele construite	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
4.	Inițierea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale	Nr. de km rețea de gaze naturale realizate	Fonduri europene nerambursabile Fonduri	Primăria comunei Viisoara	2021-2027

5.	Combaterea eroziunii solului, amenajări cursuri de apă, regularizări	Acțiuni de combatere a eroziunii solului	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri guvernamentale	Serviciul Drumuri și Gospodărire Comunală	2021-2027
6.	Realizarea unui teren de sport/sala de sport	Suprafata teren de sport/sala de sport	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri guvernamentale	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
7.	Combaterea poluării aerului, solului și apelor prin acțiuni de împădurire și creare de perdele forestiere, testare a calității apei din râuri și iazuri și informarea populației cu privire la acțiunile care poluează aerul și mediul înconjurător	Număr de ha împădurite; Număr de probe de apă și sol; Număr de informate;	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
8.	Asigurarea infrastructurii necesare dezvoltării transportului ecologic	Reducerea poluării generate de traficul rutier Nr. piste biciclisti realizate	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
9.	Reabilitarea și modernizarea spațiului public, inclusiv dotarea cu mobilier urban	Design unitar pentru mobilierul urban Creșterea spațiului public Sistem unitar de expunere reclame	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri	Serviciul Drumuri și Gospodărire Comunală /Dep. Achizitii publice/ Primăria comunei Viisoara	2021-2027

10.	Realizarea unei piete agro-alimentara	Nr. de piete agro-alimentare realizate	Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
11.	Investiții în energie regenerabilă. Achiziție / construcție facilități de producție a energiei din surse regenerabile	Număr de kw produși și introduși în rețeaua de distribuție energie electrică	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri norvegiene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
12.	Extindere rețea de iluminat public și modernizare cu becuri economice	Număr de km. de rețea de distribuție energie electrică; Număr de kw. economisiți	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri norvegiene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
13.	Construire stații de încărcare pentru mașini electrice	Număr de stații; Număr de mașini electrice achiziționate	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
14.	Management eficient privind controlul și monitorizarea producerii, transportării și depozitării deșeurilor industriale și menajere	Nr. de puncte colectare selectivă Platformă ecologică pentru depozitarea deșeurilor menajere	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara Operatorul de preluare a deșeurilor	2021-2027
15.	Ecologizarea siturilor urbane degradate	Creșterea numărului de spații utile	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027

16.	Reabilitare, modernizarea și dotarea unităților de învățământ și bibliotecilor	Număr de unități de învățământ reabilite/modernizate/dotate; Număr de preșcolari și școlari; Număr de cadre didactice și personal auxiliari Număr cărți achiziționate/donate	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri norvegiene	Primăria comunei Viisoara/ Unități de învățământ	2021-2027
17.	Reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural	Număr de obiective reabilite; Număr de evenimente organizate	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri	Compartiment cultură/ Primăria comunei Viisoara	2021-2027
18.	Achiziția de microbuze, autobuze electrice	Nr. Microbuze, autobuze electrice	Bugetul local Fonduri europene nerambursabile Fonduri	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
19.	Renovarea și reabilitarea așezămintelor cultelor religioase	Număr de biserici și case praznicale / mortuare construite/reabilite	Buget local	Primăria comunei Viisoara, Biserica	2021-2027
20.	Construirea, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii de sănătate și asistență socială	Nr. de centre modernizate /înfiintate Nr. de echipamente medicale noi achiziționate Centru pentru persoanele victime ale violenței domestice Centru de testare multidrog Serviciul de asistență medicală la domiciliu Cantina de ajutor reabilitată	Fonduri europene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027

21.	Construirea unui Centru de zi pentru persoane aflate în situații de risc;	1 centru de Zi Număr de beneficiari sprijiniți.	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene nerambursabile Fonduri norvegiene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
22.	Inițierea de structuri de economie socială	Număr întreprinderi sociale	Fonduri europene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
23.	Creșterea siguranței publice și capacității operaționale de intervenții în caz de urgență	Nr. de acțiuni de protecție realizate Aparatură specifică achiziționată	Fonduri europene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
24.	Susținerea și dezvoltarea ONG, inclusiv a parteneriatelor dintre acestea și administrația publică	Nr. de ONG-uri înscrise în baza de date a administrației Nr. de ONG-uri implicate în proiecte cu caracter comunitar Nr. de parteneriate încheiate de APL cu ONG-uri Nr. de proiecte derulate în parteneriat Nr. de proiecte realizate Nr. de acțiuni specifice realizate	Fonduri europene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
25.	Achiziția de sisteme informatice pentru primărie – digitalizare	Număr echipamente informatice Număr servicii digitalizate	Fonduri europene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027

26.	Reabilitarea spatiilor aflate în inventarul comunei și transformarea acestora în centru de permanență pentru servicii de asistență socială	1 centru de permanență pentru servicii de asistență socială	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene nerambursabile Fonduri norvegiene	Compartimentul asistență social/ Primăria comunei Viisoara	2021-2025
27.	Calitate și eficiență în serviciile de sănătate și asistență socială	Nr. de campanii de informare privind sănătatea publică Nr. de urgențe rezolvate Nr. de campanii de informare privind asistența socială Nr. de proiecte dedicate persoanelor defavorizate Nr. de acțiuni de voluntariat în domeniul asistenței sociale	Buget local Fonduri	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
28.	Realizarea de parcuri pentru copii, tineri și persoane varstnice	Suprafata parcuri mp	Buget local Fonduri guvernamentale Fonduri europene nerambursabile Fonduri norvegiene	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
29.	Dotare sediu Primărie Comuna Viisoara cu echipamente IT	1 sediu Primăria Viisoara dotat cu echipamente IT	Buget local	Primaria comunei Viisoara	2021-2025

30.	Informatizare și investiții în resursele umane	Număr de programe de perfecționare profesională	Buget local	Primăria comunei Viisoara, Consiliul Local Viisoara	2021-2025
31.	Pază și ordine publică prin campanii de informare despre posibile infracțiuni	Număr de acțiuni de informare	Buget local	Primăria comunei Viisoara/ Postul de Poliție din comună	2021-2027
32.	Instalare camera de supraveghere în toate satele comunei Viisoara	Număr de camere de supraveghere instalate	Buget local	Primăria comunei Viisoara	2021- 2027
33.	Organizare festivaluri și târguri cu diferite tematici pentru atragerea turiștilor	Număr de festivaluri și târguri	Buget local	Primăria comunei Viisoara	2021- 2027
34.	Reabilitarea și dotarea corespunzătoare a unităților de învățământ în vederea asigurării unui act educațional de calitate	Nr. de unități de învățământ reabilite Nr. de unități de învățământ dotate cu echipamente IT Nr. de săli de sport construite / reabilite	Buget local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021- 2027

35.	Organizarea festivităților din comuna	Număr de evenimente	Buget local	Primăria comunei Viisoara	2021-2027
	Organizare festival datini și obiceiuri				
	Organizare zilele comunei	Număr de evenimente			
	Sărbătorirea cuplurilor din comună care împlinesc 50 ani de la căsătorie	Număr de cupluri sărbătorite			
	Sprrijinirea ansamblurilor folclorice pentru participare la diferite evenimente organizate în țară și în străinătate	Număr de evenimente			
36.	Sprrijinirea și promovarea meșteșugurilor	Număr de târguri și festivaluri organizate	Buget local Fonduri europene nerambursabile	Primăria comunei Viisoara	2021-2027

5.2 Implementarea și monitorizarea strategiei

Dezvoltarea unui proiect de investiții la nivel local presupune identificarea și alegerea unei surse de finanțare adecvate, ceea ce implică o bună stăpânire a informațiilor legate de nevoile curente și viitoare ale cetățenilor comunității locale, a legislației naționale în vigoare, legislației europene în vigoare, în ceea ce privește accesarea de fonduri europene, precum și a surselor de finanțare disponibile.

În vederea implementării acestei strategii, Autoritatea Publică Locală trebuie să-si întărească capacitatea instituțională la toate nivelele, atât de conducere cât și de execuție. Datorită caracterului limitat al resurselor umane și financiare, acest demers presupune de asemenea atragerea de resurse financiare necesare instruirii pentru creșterea nivelului de pregătire și de specializare a personalului.

Deoarece acest proces este de durată, este necesar ca administrația locală să se mobilizeze imediat și să implementeze proceduri clare de lucru, în toate compartimentele funcționale, cu atenție deosebită la structura ce va avea responsabilitatea implementării strategiei. Funcționarii publici vor trebui să urmeze suficient de multe forme de instruire, fie la locul de muncă, fie în cadrul unor structuri de formare de scurtă sau lungă durată, ce le vor conferi specializările și aptitudinile necesare. Dintre specializările cele mai importante și necesare se pot aminti:

- Urbanism și amenajarea teritoriului;
- Impozite și taxe locale;
- Dezvoltare economică locală și regională;
- Achiziții publice în contextul reglementărilor Uniunii Europene;
- Managementul proiectelor de investiție.

Accesul la fondurile Uniunii Europene este esențial pentru implementarea proiectelor incluse în Strategia de Dezvoltare Locală. Asistența tehnică de specialitate este de asemenea necesară creșterii capacității instituționale a structurilor aparatului de lucru al administrației locale, cu atenție deosebită la structura ce va avea responsabilitatea implementării strategiei, în special pentru asigurarea unui nivel reprezentativ de absorbție a fondurilor. În acest plan de management se recomandă crearea unui birou specializat pentru implementarea direcțiilor de dezvoltare strategică, compus din persoanele cu rol activ în planificarea strategică și care fac parte din aparatul propriu local. Dintre structurile locale de lucru, cel mai indicat a se ocupa de implementarea strategiei este Secretariatul. Astfel, pornind de la componenta inițială a Secretariatului, acesta se poate redimensiona astfel încât să asigure o structură flexibilă și integrată, care să permită alocarea responsabilităților și comunicarea eficientă în implementarea strategiei. Vor exista și situații când responsabilitatea implementării unui proiect va reveni unei alte structuri care nu aparține de administrația locală, dar care reprezintă beneficiarul final. În această situație a implementării în parteneriat a proiectelor, biroului de planificare și dezvoltare strategică îi revine sarcina coordonării indirecte și pentru responsabilii managementului se va asigura transferul real de cunoștințe, astfel încât să nu existe derapaje în perioada de implementare și/sau de operare.

De asemenea, comunicarea proiectelor către comunitate devine o necesitate, în special în zonele de intervenție, în sensul creșterii impactului considerat, prin asigurarea suportului populației.

Nu în ultimul rând trebuie să se menționeze faptul că această construcție instituțională solicită deopotrivă resurse umane și financiare, precum și suport politic din partea responsabililor locali, astfel că documentele de planificare ale implementării strategiei vor fi supuse spre aprobare Consiliului Local în mod oficial. În acest fel, angajamentul implementării strategiei devine public, precum și una dintre prioritățile administrației în exercițiile financiare publice următoare.

Bugetul local de venituri și cheltuieli în perioada imediat următoare aprobării Strategiei de Dezvoltare Durabilă va reflecta noua abordare a managementului Administrației Publice Locale asupra obiectivelor strategice. Bugetul de venituri și cheltuieli trebuie să fie construit echilibrat, perfect capabil să ofere suportul financiar optim necesar dezvoltării, deoarece reprezintă punctul critic al tuturor activităților de implementare. Odată ce proiectele au fost dezvoltate, cel puțin la nivel incipient de prefizabilitate, se vor determina sumele necesare implementării proiectelor în funcție de importanța lor, perioada de implementare, precum și schema de coordonare a fondurilor publice și private proprii sau atrase, ținând nivele ridicate pentru factorii de multiplicare.

Monitorizarea este un instrument al planificării strategice și constă în evaluarea activităților de proiect, rezultatelor intermediare ale bugetului cheltuit, precum și identificarea riscurilor care apar în implementarea proiectului. Scopul este de îmbunătățire a eficienței și ajustare a activităților, în cazul în care nu se ating obiectivele și scopurile stabilite.

Evaluarea este un alt instrument de planificare strategică prin care se apreciază dacă obiectivul/scopul inițial a fost atins în perioada de implementare, în intervalul de timp și de buget alocat. Evaluarea se efectuează de asemenea la sfârșit, sau ulterior implementării proiectului, în vederea îmbunătățirii deciziilor pentru procesul investițional în viitor. Evaluarea inițială se efectuează la momentul în care se decide asupra oportunității unui proiect.

Graficul de implementare a proiectelor este utilizat în activitatea curentă de monitorizare. Odată aprobată strategia de dezvoltare, inclusiv cu proiectele sale prioritare, se întocmeste acest grafic de implementare, deosebit de util pentru activitatea de monitorizare. Monitorizarea are finalitate în condițiile în care activitățile de proiect sunt bine formulate, indicatorii de performanță sunt corect dimensionați, iar sursele de culegere a informațiilor pentru verificare sunt credibile. Astfel, obiectivele specifice se vor prezenta în acest capitol alături de indicatorii de impact și de monitorizare, precum și de sursele de culegere a datelor relevante, care permit aprecierea gradului de implementare a strategiei.

SATUL VIITORULUI

Se pierde tot mai mult în trecut satul bunicilor, satul plin de noroi, satul fără case cu baie și apă caldă, satul în care s-a plâns destul, satul fără drumuri asfaltate, satul oamenilor fără drepturi, satul din care mulți nu de prea mult bine au plecat.

Dar, satul nou (vestea bună), satul viitorului în România, răsare odată cu conectarea la internet, cu drumurile asfaltate, cu mai multă educație și diversitate, cu tineri care se întorc după ce au văzut ce fac alții prin alte locuri, cu fonduri pentru rural.

Satul românesc al viitorului va arăta așa:

- săteni educați și conectați, care își cunosc drepturile;
- primari și alți funcționari implicați în proiecte realizate corect, nu doar pe jumătate;
- medici de comună care te vor sănătos, nu care te așteaptă bolnav ca să-ți dea pastile;
- profesori dedicați și școli mai bune; parteneriate între școli de sat și școli de oraș.
- natură curată, gunoiul aruncat în recipientele de colectare; – fără chimicale și prafuri ciudate care distrug pământurile; – semințe curate;
- omul de la sat va face un lucru și bine, în loc de 10 lucruri făcute care-cum.
- ajutor, voluntariat, empatie, dăruit de timp, energie și lucruri, bucurie de a trăi împreună în comunitate, toate acestea vor umple golul ce șade ca o ceață între mulți oameni ai satului vechi.
- afacerile locale făcute în colaborare, dar separat, pe clustere. Fonduri folosite ca să conecteze mai multe afaceri în rural, nu doar câte una ici-colo pentru a spăla cineva niște bani! Astfel, un sat oarecare poate deveni turistic sau agricol, sat în care vor veni bani pentru oameni, nu doar pentru partide, cum ne-am obișnuit deja de atâția ani.
- cazare la țară, în gospodării, turism bazat mai mult pe relaționare și prietenie, nu doar pe câștiguri și servicii.
- satul în care educația, cultura și tradițiile se vor împleni cu munca și va fi iar sens în toate, dar în contextul actual.

Dar cine să le facă pe toate dacă nu noi? În satul despre care vorbesc nu ne mai mândrim doar cu Decebal, Avram Iancu și alții din trecut, ci și cu ce facem noi, eu și tu!

Va veni ziua când țăranul va fi iar mândru că e țăran. Și mulți, după ce vor termina vineri seara mulsul vacilor sau munca de la țară care o fi ea, își vor pune cămașa și vor pleca la un eveniment, cum mulți fac deja prin țări care s-au deșteptat mai devreme. Iar noi vom avea un pas în față: natura încă suficient de vie, pe care trebuie să o protejăm! (Andy Hertzin Blogon decembrie 18, 2020)

Viișoara
Frumoasă așezare de
răzeși vasluieni
O viață sănătoasă, tihnită
într-o comună modernă